

REPUBLIKA HRVATSKA
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

GRAD ŠIBENIK
Gradonačelnik

KLASA: 601-01/18-01/10
URBROJ: 2182/01-05/1-18-2
Šibenik, 2. studenoga 2018.

Na temelju članka 48. stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 19/13 –pročišćeni tekst) i članka 46. Statuta Grada Šibenika („Službeni glasnik Grada Šibenika“, broj 8/18 – pročišćeni tekst), Gradonačelnik Grada Šibenika donosi

ZAKLJUČAK
o utvrđivanju Prijedloga Zaključka o prihvaćanju Godišnjeg izvješća o ostvarivanju plana i programa rada Dječjeg vrtića Šibenska maslina za 2017./2018. pedagošku godinu

Utvrđuje se Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Godišnjeg izvješća o ostvarivanju plana i programa rada Dječjeg vrtića Šibenska maslina za 2017./2018. pedagošku godinu, te se upućuje predsjedniku Gradskog vijeća Grada Šibenika, radi razmatranja na Gradskom vijeću.

Dostaviti:

1. Predsjedniku Gradskog vijeća
2. Gradonačelnik - ovdje
3. Dokumentacija - ovdje
4. Arhiv (spis) - ovdje

DJEČJI VRTIĆ ŠIBENSKA MASLINA

ŠIBENSKA ŽUPANIJA
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA
2182/01 GRAD ŠIBENIK

Primljeno: 02-11-2018		
Klasifikacijski znak: 601-01/18-01/10	Država: 05	
Uredni broj: 380-18.1	Polj. Vrij.	

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA

DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA

za 2017/2018. PEDAGOŠKU GODINU

RUJAN						
PON	UTO	SRI	ČET	PET	SUB	NED
	4	5	6	7	1	2
10	11	12	13	14	8	9
17	18	19	20	21	15	16
24	25	26	27	28	22	23
					29	30

Ravnateljica:

Maja Gulin

Šibenik, rujan 2018.

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO PROGRAMA	3
2. MATERIJALNI UVJETI RADA	6
3. OSTVARIVANJE ZADAĆA IZ GODIŠNJEG PLANA RAVNATELJA.....	8
4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE	11
5. BITNE ZADAĆE NA UNAPREĐIVANJU ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA.....	20
6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA.....	47
7. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD S DJECOM S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I POSEBNIM POTREBAMA.....	50
8. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA STRUČNOG SURADNIKA LOGOPEDA / DEFEKTOLOGA.....	54
9. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA PSIHOLOGA.....	57
10. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA PEDAGOGA	61
11. SURADNJA S RODITELJIMA	65
12. SURADNJA S DRUGIM ČIMBENICIMA.....	69
13. ZAKLJUČAK	73

1. USTROJSTVO PROGRAMA

U pedagoškoj 2017/18. godini DV Šibenska maslina je imala u svom sastavu 6 područnih objekata:

DJEČJI VRTIĆ I JASLICE	MJESTO
1. dječji vrtić i jaslice VIDICI	Šibenik
2. dječji vrtić i jaslice KUĆICA	Šibenik
3. dječji vrtić i jaslice PČELICA	Šibenik
4. dječji vrtić RADOST	Šibenik
5. dječji vrtić JUTRO	Šibenik
6. dječji vrtić VESELJKO	Šibenik

U DV Šibenska maslina u 2017/18. godini bilo je upisano 498 djece u 6 organizacijskih jedinica, raspoređenih u 21 vrtićkih i 8 jasličkih odgojnih skupina, te 5 djece u jednoj odgojnoj skupini u posebnom programu za djecu s teškoćama u razvoju. Kroz godinu u kratki program predškole upisano je četvero djece.

U pedagoškoj 2017/18. godini na realizaciji odgojno – obrazovnog rada i njege i skrbi za tjelesni rast i zdravlje djece sudjelovali su:

- 1 ravnateljica
- 58 odgojiteljica koje rade u odgojnim skupinama u skladu s odredbama DPS-a
- 1 pedagoginja – stručna suradnica
- 1 defektologinja – logoped – stručna suradnica
- 1 psihologinja – stručna suradnica
- 1 zdravstvena voditeljica

Ostale službe vrtića, 37 radnika :

- administrativno računovodstvena služba
- centralna kuhinja
- služba nabave i skladišta
- služba održavanja
- centralna praonica

Sveukupno: 99 radnika i pripravnice po Ugovoru o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

TABELA 2: Radno vrijeme, dužina boravka, broj pomoćnog osoblja (pomoćne kuharice, spremačice)

RB	VRTIĆ/ JASLICE	RADNO VRIJEME VRTIĆA/ JASLICA	VRSTA BORAVKA	BROJ OBRO- KA	MEDU- OBROK	BROJ POM. DJELATNIKA (POMOĆNE KUCHARICE, SPREMAČICE)
1.	<i>VIDICI</i>	6,30-16,30 7,30-13,00	-10 satni (vrtić+jasl. - 5,5 satni jutarnji)	4 2	1 1	5,70
2.	KUĆICA	6,30-16:30	- 10 satni (vrtić+jasl.)	4	1	4,30
3.	PČELICA	6,30-16,30	- 10 satni (vrtić /jaslice)	4	1	2
4.	RADOST	6,30-16,30 7,30-13,00	- 10 satni - 5,5 satni jutarnji	4 2	1 1	1
5.	JUTRO JUTRO- posebna skupina	6,30-16,30	- 10 satni - 7 satni	4 3	1 1	2
6.	VESELJKO	6,30-16,30	- 10 satni (vrtić)	4	1	1

Ustanova DV Šibenska maslina prati potrebe roditelja i prema njihovim potrebama organizira se vrsta i dužina boravka.

DV PČELICA

- kupljen cd player za skupinu Paić-Berović
- kupljene dvije pećice
- promijenjena stolarija (prozori) u četvrtoj sobi
- promijenjen prozor u sobi za odgojitelje
- kupljen stol za previjanje sa pomičnim stepenicama

DV RADOST

- kupljeni novi kreveti

DV VESELJKO

- kupljen novi klima uređaj

DV VIDICI JASLICE

- popravljani parlafoni
- kupljen novi namještaj u iznosu od 5.000,00 kuna
- kupljene stolice za sobu odgojitelja (osam stolica)
- kupljen stol za previjanje sa pomičnim stepenicama
- kupljena četiri cd playera
-

DV VIDICI

- postavljeni parlafoni na donjim vratima

DV JUTRO

- postavljena nova ulazna vrata (iz kuhinje) - veljača 2018.
- postavljena nova vrata sa staklom na ulazu u posebnu skupinu - veljača 2018.
- nova zidna peć u posebnoj skupini
- novi klima uređaj u dramskoj skupini

PRAONA

- nove škare za švelju
- novi ormar i police

KUHINJA

- novi radijator
- kupljene dvije pećice za radijatore

- primjenjivane zadaće i načela Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i vrednovanje kvalitete njihove provedbe
- provođen Program preventivnih i zaštitnih mjera u ustanovi
- napisan Glazbeni program, poslan na verifikaciju u MZO i AZOO-e – nije odobren jer samo jedna odgojiteljica ima potreban stupanj glazbenog obrazovanja
- Program ranog učenja engleskog jezika – dobili smo Suglasnost MZO-a i AZOO-a

3.4. Timski rad i komunikacija u Ustanovi

- Sustavno potican timski rad i zajedničko rješavanje problema
- Planirana i ostvarena suradnja s roditeljima i predstavnicima zajednice u vezi s radom ustanove, planiranjem, realizacijom i evaluacijom programa

3.5. Partnerstvo s roditeljima

- ostvareno uključivanje roditelja i obitelji u procesu odgoja i obrazovanja djece, kao i u sve druge aspekte rada ustanove
- ostvarena redovita efikasna i kvalitetna komunikacija s roditeljima

3.6. Promocija ustanove i partnerstvo sa zajednicom

- pjesma Zašto volim petak, autorice Sonja Batur i Maja Gulin, izabrana na natječaju za Hrvatski dječji festival Zagreb 2018.
- djeca i odgojiteljice Margita Roca i Anita Lambaša-DV Kućica sudjelovali sa dječjim crtežima na Međunarodnom stručnom skupu „Sretno dijete“ (Zagreb, listopad 2017).
- suradnja s ustanovom Nacionalni park Krka
- sudjelovanje u Utrci za moj grad – Sv. Mihovil 2017.
- u suradnji s Društvom naša djeca i Gradskom knjižnicom Šibenik – izložba likovnih natječaja „Upoznaj svoja prava“
- ukrašavanje grada, tj. perivoja za advent 2017
- suradnja s Državnim uredom za zaštitu i spašavanje – likovni natječaj na temu Katastrofa i snaga sustava civilne zaštite
- suradnja s Gradskom knjižnicom
- suradnja s Muzejom grada Šibenika
- suradnja s Državnim arhivom, Gradskom knjižnicom
- suradnja s Centrom za odgoj i obrazovanje Šubićevac
- suradnja s tvrtkom Bikarac – donacija slikovnica namijenjenih jačanju ekološke svijesti bit će realizirana u ovoj pedagoškoj godini
- suradnja s DV „GRIGOR VITEZ“ iz Zagreba
- u suradnji s Međunarodnim dječjim festivalom sudjelovanje odgojitelja u festivalskoj radionici

3.7. Stručno usavršavanje

- Pratili smo i poticali uvođenja suvremenih i efikasnijih odgojno-obrazovnih metoda i strategija u radu s djecom i roditeljima
- Radili na osobnom stručnom usavršavanju, učestvovali aktivno na stručnim skupovima, organizirali stručne skupove
- Suradivali sa visokoškolskim institucijama i drugim stručnim udruženjima i organizacijama koja imaju za cilj unapređenje kvalitete odgojno-obrazovnog rada

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Plan rada temeljen je na “ Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima” i Godišnjem planu i programu rada ustanove za pedagošku godinu 2017/2018.

Mjere zdravstvene zaštite provedene su kroz:

4.1. UTVRĐIVANJE I PRAĆENJE ZDRAVSTVENOG STANJA DJECE

Sukladno“ Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjem vrtiću“ roditelji su kod upisa djeteta u dječji vrtić predložili potvrdu o obavljenom obveznom sistematskom zdravstvenom pregledu djeteta.

Prema pristigloj dokumentaciji za upis (liječničke potvrde te inicijalni upitnici) u jaslice/vrtić za 2018/2019. godinu evidentirano je :

ZDRAVSTVENE NAPOMENE (vrsta bolesti i simptoma)	Broj djece
ALERGIJA NA HRANU	6
SY.DISTONICUM	2
NEURORIZIČNO DIJETE	2
DERMATITIS ATOPICA	3
UKUPNO DJECE	13

S roditeljima su obavljani inicijalni intervjui iz kojih smo dobili uvid u zdravstveno stanje pojedinog djeteta, njegove navike, ponašanje i specifične potrebe. Inicijalnim obrascem i intervjuem dobivene su vrlo korisne informacije. Nakon screeninga stručni tim se dodatno sastao kako bi zajednički procijenili djecu koja su imala indikacije za dodatnu obradu.

Djeca s alergijama kojima je ponovno testiranje u tijeku s roditeljima je dogovoreno da nove nalaze donesu početkom pedagoške godine.

Za djecu s lakšim poteškoćama u razvoju koja su bila uključena u redovite odgojne skupine prema procjeni stručnog tima ustanove i nalazima specijaliste izrađivani su **Individualizirani planovi**, surađivalo se sa roditeljima i odgojiteljicama djece, u korist zadovoljavanja djetetovih potreba.

4.2. PROVJERA DOKUMENTACIJE O CIJEPLJENJU DJETETA

Jedna od mjera zdravstvene zaštite prema “Programu mjera zdravstvene zaštite djece u vrtićima” donesene od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi je i zadaća dječjeg vrtića

4.3. PRAĆENJE POBOLA I IZOSTANAKA DJECE

Prema " Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima" tražilo se od roditelja da izostanak djeteta zbog bolesti pravovremeno prijave odgojiteljici svog djeteta, a po povratku donesu potvrdu od liječnika da dijete može ići u vrtić i da li su potrebne neke mjere koje bi vrtić trebao provoditi, u cilju zaštite zdravlja ostale djece u skupini.

Zdravstveni kartoni su uredno vođeni tijekom cijele godine za svako pojedino dijete, te je kontinuirano praćen pobol djece prema priloženim liječničkim potvdama.

Roditelje se o tome upoznavalo preko roditeljskih sastanaka, individualnih kontakata i pisanih obveza roditelja u svezi izostanka djeteta zbog bolesti (postavljenih na panoje za roditelje). Unatoč upoznavanju roditelja o njihovoj obvezi nije se pravilno postupalo. Iz nekoliko vrtića potvrde su uredno dostavljane zajedno s evidencijama o pobolu što se može zaključiti da je u tim vrtićima tj. skupinama suradnja između odgojiteljica, roditelja i pedijatara bila zadovoljavajuća.

Najveći broj djece izostaje zbog infekcija donjih i gornjih respiratornih putova, zatim zbog bolesti osjetilnih organa, bolesti probavnih organa te bolesti kože i potkožnog tkiva. Od zaraznih bolesti varicela je bilo u nešto većem broju te pojava sporadičnih slučajeva šarlaha i streptokokne angine. Kronična oboljenja koja su zahtijevala stalnu brigu i praćenje su astma, juvenilni artritis, epilepsija, atopijski dermatitis te alergije na jaja, ribu, mlijeko i mliječne proizvode.

Prijavljeno je 28 slučajeva Pediculoze , 17 slučajeva malih dječjih glista te 92 slučaj varicela.

Kod prijavljenih slučajeva oboljenja kontaktiralo se sa epidemiolozima i prema uputama epidemiologa poduzimane su potrebne mjere.

4.4.OZLJEDE DJECE U VRTIĆU

Prevenciju dječjih ozljeda provodimo na svim nivoima. Nužno je educirati ne samo dijete nego i roditelje, odgojitelje te pomoćno osoblje. Djeca ne posjeduju iskustvo i razvijene obrambene mehanizme pa ih treba educirati o mogućim izvorima opasnosti i sigurnosnim mjerama.

Ozljeda	Mjesto nastanaka ozljede	Broj djece
Posjekotina na usni	Soba dnevnog boravka	2
Posjekotina na arkadi	Soba dnevnog boravka	1
Posjekotina na bradi	Soba dnevnog boravka	2

4.5.1. Ocjena stanja uhranjenosti

Parametri klasifikacije tjelesne mase definirani su 85-tim centilom koji ukazuje na prekomjernu tjelesnu masu ili rizik od pretilosti i 95-tim centilom koji definira pretilost. Percentilne krivulje temelje se na međunarodno priznatim referentnim vrijednostima koje se koriste za ocjenu postignute visine i težine za određenu dob djeteta. Visine i težine poželjne uhranjene djece obično padaju između 25-og i 75-og percentila, a djecu čije su vrijednosti visine i/ili težine ispod 5-og i iznad 95-og percentila potrebno je dodatno pratiti. Korištenje percentila nam omogućava da usporedimo težinu i visinu određenog djeteta s vrijednostima vršnjaka.

Na primjer, ako djetetova težina i/ili visina odgovara 80-om percentilu onda je to dijete teže, odnosno više od 80% druge djece iste dobi.

Zdrava, dobro uhranjena djeca rastu normalno i trebalo bi ih vagati i mjeriti redovno, barem jednom godišnje.

Pothranjenost	manje od 5. percentila
Normalna težina	od 5. percentila do 85. percentila
Prekomjerna težina	od 85. percentila do 95. percentila
Pretilost	percentil jednak ili veći od 95. percentila

Prilikom mjerenja djeca su se upoznavala sa jedinicama mjerenja prema njihovoj zrelosti. Poticalo ih se da komentiraju kako se jača i raste uz imenovanje zdrave hrane. Zbog zaštite identiteta svakog djeteta liste mjerenja su se davale odgojiteljicama kako bi se sa vrijednostima mogao upoznati svaki roditelj mjerenog djeteta i prema potrebi obratiti zdravstvenoj voditeljici. Obavljeni su individualnih razgovori s roditeljima djece čije vrijednosti odstupaju od preporučenih, te im se pokazao pripadajući grafikon izračuna vrijednosti (rezultat mjerenja visine i težine).

4.5.2. Rad na zaštiti i unapređenju zdravlja djece provodio se:

- ✦ Preko tema i postera , brošura, postavljenim na panoima za roditelje ovisno o potrebi :
“ Upale dišnih putova u dječjim kolektivima”, “ Odvikavanje od pelena”, “ Ušljivost”,
“Vodene kozice”, “ Šarlah”, “ Gripa”, “ Borov prelac”, “ Boravak djece na zraku (preporuke i obveze), „Pokretom protiv dječje pretilosti“, „Mononukleoza“
- ✦ Kroz individualne kontakte s odgojiteljicama u svezi bolesti pojedinog djeteta
- ✦ Kroz individualne kontakte sa roditeljima djece (alergija, procijepljenost i neke kronične bolesti)
- ✦ Roditeljski sastanci
- ✦ Kroz kontakte s epidemiolozima i pedijatrima

izuzetne važnosti. Nepravilna dječja prehrana osobito u fazama intenzivnog rasta može biti podloga za mnoge kronične bolesti u odrasloj dobi.

Samo raznovrsna i mješovita prehrana u određenim količinama i obrocima može zadovoljiti potrebe djece za cjelovit rast i razvoj.

4.7.1. Zadovoljavanje specifičnih prehrambenih potreba

U ovoj pedagoškoj godini utvrđene su slijedeće prehrambene potrebe odnosno potrebe za adaptiranim jelovnicima.:

za 12 djece alergičnih na pojedine vrste namirnica potrebe su za zamjenskim namirnicama ovisno o vrsti alergije, u centralnoj kuhinji su posebno pripremani obroci (ručak), doručak se pripremao u čajnim kuhinjama.

Ispisane napomene o svakom djetetu ovisno o potrebama su dostavljane odgojiteljicama, čajnim kuhinjama i centralnoj kuhinji. Sve se to odvijalo uz dobru suradnju s roditeljima djece.

Prehrana u dječjim vrtićima se planira prema važećim prehrambenim standardima i normativima koji su određeni **"Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima'**

Jelovnici su se planirali:

- ✚ prema dobi djeteta
- ✚ prema dužini boravka (o čemu je ovisio broj i vrsta obroka)
- ✚ prema godišnjem dobu (sezonske namirnice)

Jelovnik se izrađivao uvijek u dogovoru sa glavnim kuharom, povremeno sa službom nabave, ravnateljicom i šeficom računovodstva.

Samoposluživanje jela i korištenje pribora nastavljeno je i u ovoj pedagoškoj godini kao i potreba zadovoljavanja za vodom. Zadovoljene su evidentirane potrebe pribora za jelo i drugog posuđa.

4.8. HIGIJENSKO EPIDEMIOLOŠKI NADZOR

Higijensko epidemiološki nadzor vršen je u suradnji sa Zvodom za javno zdravstvo Šibensko – kninske županije, prema sklopljenom ugovoru.

Prošireni tečaja stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica obavili su zaposlenici kojima je to isteklo.

U suradnji sa Zavodom redovito su provedeni zdravstveni pregledi djelatnika, osoba koje pod posebnim propisima podliježu zdravstvenom nadzoru i zdravstvenoj kontroli, godišnji pregledi odgojitelja, godišnji pregledi radnika u kuhinji i radnika koji rade na podjeli hrane, polugodišnji pregledi radnika u kuhinji i radnika koji rade na podjeli hrane.

te je surađivano na temelju higijensko-epidemioloških indikacija pri slučaju grupiranja određenih uzročnika zaraznih bolesti u odgojnim skupinama.

- ✦ nabava i distribucija sanitetskog materijala za ormariće prve pomoći
- ✦ sudjelovanje u HACCP timu
- ✦ izrada Godišnjeg plana i programa te izvještaja ustanove
- ✦ vođenje zdravstvene dokumentacije.
- ✦ Pomoć u organizaciji svih javnih događanja za ustanovu (izlasci i proslave).

Naobrazba i stručna usavršavanja izvan ustanove u 2016./2017. pedagoškoj godini

- ✦ Tečaj trajne edukacije medicinskih sestara dječjih vrtića „Indikatori kvalitete rada i sigurnosti u dječjem vrtiću “ „ Roditeljsko ponašanje i zdravlje djede“ „Moje tijelo“, „Samokontola šećerne bolesti“, „Posljedice pretilosi“, „ Odnosi s javnošću u ustanovama predškolskog odgoja“, Zagreb, studeni
- ✦ Seminar Eduka savjet, Zagreb, prosinac
- ✦ Stručni sastanak zdravstvenih voditelja na temu „Tjelesne aktivnosti djece u dječjem vrtiću“, izlagač Daniela Storić, Dubrovnik, veljača
- ✦ Proljetna pedijtrijska škola ,Split, travanj
- ✦ Laboratorij za motorički razvoj Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Kineziološki fakultet Sveučilišta u Splitu pozivaju Vas na treću konferenciju „Motorička znanja djece predškolske dobi“, predavljanje rezultata istraživanja, Split, lipanj
- ✦ Praćenje stručne literature

Već i sama humanističko-razvojna koncepcija predškolskog odgoja ističe obavezu povezivanja predškolske ustanove i roditelja u skladu s tim potrebno je da predškolski odgoj odgovara potrebama društva, odnosno valja uskladiti ciljeve i interese. Obitelj i dječji vrtić predstavljaju djetetove primarne sredine odgoja, te imaju veliku ulogu u psihofizičkom i psihosocijalnom razvoju djeteta. Novi zakon o predškolskom odgoju također ističe: „Dječji vrtić je dužan dopunjavati obiteljski odgoj i svojom otvorenošću uspostaviti djelatnu suradnju s roditeljima i dječjim okruženjem“. To znači da se suradnja obitelji i vrtića u odgoju djeteta treba temeljiti na principima međusobnog uvažavanja i nadopunjavanja uloga.

Da bi roditelji i odgojitelji mogli međusobno surađivati, moraju se prethodno međusobno upoznati, te izgraditi povjerenje, koje je temelj buduće suradnje.

Temelj za stvaranje povjerenja između roditelja i odgajatelja čini iskustvo, obostrano razumijevanje i poštivanje, te briga za potrebe djeteta. Osim toga, informiranost roditelja u odgojno – obrazovni rad u vrtiću, također čine osnovu za stvaranje povjerenja. Od odgajatelja se očekuje da nauči stvari gledati očima roditelja, te da u roditeljima vidi svoje najbolje suradnike.

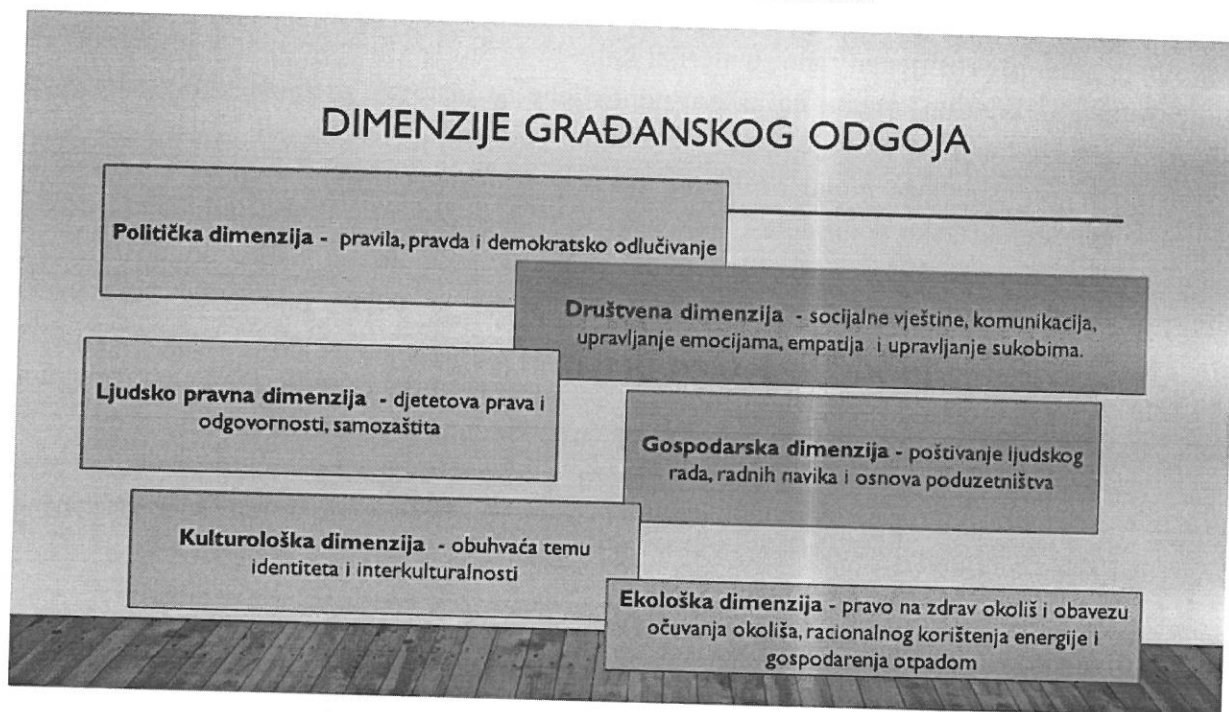
Prilikom prvog susreta roditelja s dječjim vrtićem, odnosno iskazivanjem potrebe i interesa za upis djeteta u jaslice ili vrtić ostvaruje se prvi kontakt. Već prilikom upisa djeteta, što znači i prije neposrednog djetetovog pohađanja vrtića, roditelj dobiva osnovne informacije bitne za uključivanje i pohađanje djeteta jaslica/vrtića. U pedagoškoj 2017/2018 godini prvi puta su provedeni *e-upisi* u DV Šibenska maslina. Prethodnih godina roditelji su odgojiteljima u objekte u koje žele upisati dijete donosili upisnu dokumentaciju, odgojitelji su je zapimali, bodovali i prosljedili u pedagošku službu. Kako bi se izašlo u susret roditeljima ove godine omogućeno je da roditelji samostalno prijave dijete za upis ili da direktno u pedagošku službu donesu upisnu dokumentaciju. Kako bi se što kvalitetnije upoznale specifične želje i potrebe roditelja i djeteta proces upisa koncipiran je na način da svi roditelji s djecom prije upisa prođu individualan inicijalni razgovor kojeg obavljaju svi članovi SRS-e (psiholog, pedagog, logoped-defektolog i zdravstvena voditeljica). Zajednički se vrši procjena djeteta, te se od roditelja saznaju korisne informacije. Za sve roditelje novoupisane djece prije početka pedagoške godine bude organiziran i roditeljski sastanak na kojem upoznaju buduće odgojitelje.

Vrijeme prilagodbe djeteta koje prvi puta kreće u jaslice/vrtić specifično je u odnosu na ostalo vrijeme boravka djeteta u skupini. Adaptacijskom periodu djeteta u jaslicama/vrtiću kontinuirano se posvećuje stručna pozornost kroz osmišljanu pripremu kako bi olakšali adaptaciju i učinili je što manje stresnom za dijete, roditelja i odgojitelja. U adaptacijskom periodu iznimno je važan i koristan boravak roditelja s djetetom u skupini prema dogovoru s odgojiteljicama. Boravak roditelja u skupini pripremali su odgojitelji, dogovorno s roditeljem, a u interesu djeteta, roditelja i odgojitelja, kako bi bio učinkovit, a ne ometajući. Kroz godinu u kontinuitetu ostvarivala se svakodnevna suradnja sa roditeljima sve djece. Učestalija suradnja odnosila se na roditelje čija su djeca polaznici jaslica i s roditeljima djece koje imaju posebne potrebe. Također i sa svim ostalim roditeljima djece kada se iskazala potreba s bilo koje strane roditelja ili odgojitelja.

Roditelji, odgojitelji i članovi SRS dogovarali su individualne kontakte za razgovor o djetetu, prema procijenjenoj potrebi, a u interesu djeteta. Inicijativa je uglavnom više dolazila od strane odgojitelja, a samo ponekad i od roditelja. Individualni kontakti, odnosno

UTVRĐIVANJE KOMPETENCIJA I ISHODA GRAĐANSKOG ODGOJA KOD DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Građanski odgoj i obrazovanje ili kako se još naziva Odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo obuhvaća šest dimenzija građanske kompetencije - političku, društvenu, ljudsko – pravnu, gospodarsku, kulturološku ekološku.

Osim tendencije da se u radu s djecom predškolske dobi obuhvate sve dimenzije građanskog odgoja i obrazovanja, sve je uočljivija i važnost definiranja koje kompetencije želimo razviti i definiranja ishoda. U kreiranju svakodnevnog rada s djecom odgojitelji su vještiji u kreiranju konteksta i izvedbi aktivnosti nego li u definiranju ishoda.

Kompetencije predstavljaju kombinaciju znanja i njegove primjene (vještina), stavova i odgovornosti koje opisuju ishodi učenja nekog programa ili planirane situacije učenja. Drugim riječima, samo znanje nije dovoljno jer samo znanje ne osposobljava dijete za djelovanje u skladu sa stavovima o nekoj pojavi, ponašanju i sl. U sferi građanskog odgoja i obrazovanja stjecanje znanja samo po sebi je beskorisno ako proces ne uključuje odgovarajuće stavove koje je dijete sposobno iskazati u ponašanju u svakodnevnom životu.

Usmjerenost na kompetenciju u obrazovanju znači stavljanje naglaska na ishod ili rezultat učenja. Naglasak je, dakle, na znanjima, vještinama, stavovima i ponašanju koji odgovaraju standardima učinkovitog obavljanja nekog zadatka, a osiguravaju se odgojem i obrazovanjem.

Ishodi učenja su jasne izjave o postignućima djeteta, odnosno o tome koje bi kompetencije dijete trebalo steći. Oni obuhvaćaju kognitivno područje (znanja i razumijevanja), afektivno područje (stavova) i psihomotoričko područje (vještina). Njima se određuje što dijete treba znati, razumjeti i biti u stanju učiniti nakon određenog razdoblja učenja, odnosno poučavanja. Bez jasno planiranih očekivanih ishoda učenja, ne znamo što i kako postići i ne možemo procijeniti jesmo li i što postigli, je li dijete steklo određenu

Jedna od značajnih aktivnosti je projekta su provedba tjelesnih aktivnosti u vrtiću i izvan njega te boravak djece na zraku.

Aktivnosti su se provodile po skupima s naglaskom na **spontani načini kretanja** a oni su nezaobilazni čimbenik u formiranju čovjeka. **Motorički način kretanja ili motorička znanja su temelj za razvoj djeteta i njegovo kasnije uključivanje u život i rad .**

Svladavanje prostora:

Puzanje pozitivno utječu na razvoj i snagu svih mišićnih skupina, na pokretljivost zglobova, kralježnice te na razvoj koordinacije. Puzanje treba provoditi samo u primjerenim higijenskim uvjetima.

Hodanje je osnovni način kretanja u svakodnevnom životu. Hodanje pozitivno utječe na cjelokupan organizam, a osobito na lokomotorni sustav.

Trčanje s djecom predškolske dobi treba provoditi u skladu s njihovim razvojnim karakteristikama i individualnim mogućnostima. Koordinacija pokreta ruku i nogu prije se pojavljuje pri trčanju nego pri hodanju

Svladavanje prepreka:

Penjanje se razlikuje u svakoj dobnoj skupini. Kao način kretanja počinje se pojavljivati oko druge godine, a punu primjenu postiže oko četvrte godine. Taj oblik kretanja djeca rado izvode. Na taj način ona razvijaju mišiće ramena, trbušne i prsne mišiće, mišiće nogu te opću snagu. Djeca predškolske dobi penju se uz pomoć ruku i nogu.

Skakanje zahtjeva veću koordiniranost pokreta, ravnotežu i veću snagu mišića nogu. Djeca predškolske dobi mogu skakati u daljinu, u visinu i dubinu

Svladavanje otpora

Dizanje i nošenje pozitivno utječu na cijeli organizma, a osobito na dinamičku snagu mišića ruku i ramenog pojasa, na leđnu i trbušnu muskulaturu te na mišiće nogu. Djeca predškolske dobi vole aktivnosti vezane uz dizanje i nošenje. Težina predmeta kojeg dijete te dobi može nositi je od 1 do 2 kg na udaljenosti do 20 m.

Svladavanje baratanja predmetima

Bacanje se pojavljuje u drugoj godini života. Osim strukture kretanja, bacanje služi osjetilnoj spoznaji o različitim predmetima. Djeca mlađe dobne skupine bacaju lopte, kamenčiće, grude i slično. Ona znaju koji se predmeti smiju, a koji ne smiju bacati. Djeca srednje i starije dobne skupine bacaju sve skladnije.

Hvatanje zahtjeva skladan rad mišića ruku i ramenog pojasa te njihovu usklađenost s procjenom udaljenosti nadolazećeg predmeta i brzinom njegova leta. To je veoma zahtjevna aktivnost za djecu predškolske dobi.

CILJEVI I ZADAĆE TJELESNOG VJEŽBANJA ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI

Tjelesno vježbanje obuhvaća sve pokrete, kretanja i aktivnosti koje čovjek svjesno primjenjuje i koristi za svoj razvoj, razvoj svojih osobina i sposobnosti, za usvajanje motoričkih znanja, usavršavanje motoričkih dostignuća te za očuvanje i unapređivanje svoga zdravlja.

Dani otvorenih vrata u DV Šibenska maslina

Pedagoške 2017/2018 godine organizirani su prvi put Dani otvorenih vrata u DV Šibenska maslina. To je bila izvrsna prilika roditeljima za upoznati odgojitelje, prostor vrtića i specifičnosti posebnih programa. Dani otvorenih vrata oglašeni su na Internet stranici vrtića, kao i na oglasnim pločama svih objekata. Roditelji su od 16. do 20. travnja 2018. godine od 16:30 do 18 sati imali mogućnost doći s djecom u vrtić, upoznati voditelja objekta koji bi ih proveo kroz vrtić, pitati pitanja, upoznati i porazgovarati s odgojiteljicama, saznati o načinu organizacije, specifičnosti redovitog i posebnih programa i dr.. Roditelji su prilikom dolaska dobili i letak s osnovnim informacijama o DV Šibenska maslina – objekti, kontakti, redoviti/specijalizirani/smjenski programi, kontaktni podaci stručno razvojne službe i dr.. DV Šibenska maslina Dane otvorenih vrata vidi kao odličan način otvaranja svojih vrata prema roditeljima kako bi upoznali objekte, odgojitelje i program prije samog upisa djeteta u vrtić te kao jedan od segmenata kvalitetne suradnje s roditeljima. Roditelji su jako zadovoljni ovakvim načinom otvaranja ustanove prema svojim korisnicima te ističu kako im je pomoglo u odabiranju objekta i programa koje će pohađati njihovo dijete. Planiramo sljedeće godine nastaviti s danima otvorenih vrata, ali ponuditi roditeljima i uvid u odgojno obrazovni rad kraćih programa – etnoigraonica „Balarin“ i dječji zbor „Cvrčak“.

Redoviti 10-satni smjenski program – natječaj Ministarstva demografije, obitelji, mladih i socijalne politike

DV Šibenska maslina svake pedagoške godine ispita potrebe roditelja za smjenskim boravkom djece u vrtiću, no prethodnih godina odaziv je bio svega nekoliko zainteresiranih koji udovoljavaju zahtjevima (rad oba roditelja u smjenama). Ove pedagoške godine, neposredno prije upisnog roka Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike oglasilo otvoreni natječaj „Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja” te smo stoga ponovno ispitali potrebe roditelja za smjenskim boravkom djece (uvjet je bio da najmanje jedan roditelj radi u smjenama). Potrebu je izrazio veliki broj roditelja, no postupkom prikupljanja potvrda roditelja i dodatnim informiranjem roditelja o načinu i organizaciji smjenskog boravka – veliki broj roditelja je odustao. Usprkos tomu, na upisnom roku roditeljima je ponuđena mogućnost odabira smjenskog boravka djece (uz napomenu da organizacija programa ovisi o mogućnostima Ustanove i broju zainteresiranih roditelja). Nakon analize zahtjeva upisane i novoupisane djece izvjesno je da DV Šibenska maslina ima potrebu za otvaranjem dvije skupine smjenskog boravka (jaslice i vrtić). Otvaranje smjenskog boravka djece pretpostavlja zapošljavanje 2 dodatna odgojitelja, tehničko osoblje (domaćica/spremačica, kuhar), nabavu nove didaktike i namještaja, planiranje edukacija za djelatnike i dr.. Uz smjenski boravak DV Šibenska maslina na ovom natječaju planirao je ponuditi roditeljima i kratki program za darovitu djecu koji također pretpostavlja zapošljavanje odgojitelja, nabavu testova za detektiranje darovite djece, specijaliziranu didaktiku te specijalizirane edukacije iz područja darovitosti. Smjenski boravak i kratki program za darovite planiran je u sklopu objekta „Vidici“. Djeca koja bi pohađala smjenski boravak bila bi do 15:30 sati integrirana u redovite skupine, a potom bi se izdvojili u skupinu smjenskog boravka, u kojoj bi boravili do 21:00 sati. Program za darovitu djecu bio bi organiziran za djecu predškolskog uzrasta te bi njegovo odvijanje bilo nakon

makove, jaglace) te su ih zajedno s odgojiteljicama sadili u tegle za cvijeće, koje su djeca prethodno oslikavala. Za poticanje kreativnosti i likovnog izražavanja koristili su raznovrsne materijale – maslačke otiskivali četkom iz tempere, jaglace modelirali plastelinom, makove slikali vodenim bojicama i tušem, a visibabe izrađivali od kartonske ambalaže od jaja i slamki te potom oslikavali temperama. Izrađivali su rođendanske albume u obliku bubamara i leptira. Djeca su usvojila recitaciju „Hej maslačku uz poljski put“, pjesmicu „Visibaba mala“ te priču „Plesna haljina žutog maslačka“. Također, svakodnevno su djeca boravila na svježem zraku u šetnji prirodom te upoznavala biljni i životinjski svijet - potraga za bubamarama, leptirima, mravima i puževima, organiziranje trke puževa u vrtiću. Tijekom pedagoške godine u vrtiću su gostovale dvije produkcijske kuće s predstavama na temu godišnjih doba. Produkcija Z gostovala je s lutkarskom predstavom „Veliko putovanje maloga puža“ te su djeca obrađivala pjesmu s cd-a (Četiri godišnja doba), dok je Studio Suncokret gostovao s mjuziklom „Koje je godišnje doba najljepše“.

Cilj sklopa aktivnosti „Biti sportaš“ bio je usvajanje zdravih životnih navika. Ideja za aktivnosti potakla je od dječaka iz skupine koji trenira nogomet te je jednom prilikom poučavao djecu iz skupine vježbe razgibavanja koje je naučio („U zdravom tijelu zdrav duh“ – vježbanje uz otvoren prozor). Djeca su u skupini izrađivala piramidu zdrave hrane, samostalno su posluživala hranu, solili su sjemenke iz tikve na Jesenskoj svečanosti, rođendane su slavili samo sa sezonskim voćem. Tijekom godine djeca su sakupljala u suradnji su roditeljima fotografije sportova (timski i individualni), izrađivali albume različitih vrsta sportova, popunjavali zajednički album za svjetsko prvenstvo, igrali igre (žapci sportaši, nabaci kolut na štapiće, stani-kreni, trka jedrilica, imenuj dijelove tijela - stavi ruku na...). U suradnji s roditeljem – trenerom iz skupine organizirali su treninge za dječake i djevojčice kako bi bili što uspješniji na „Dječjoj olimpijadi“ u Crnici i „Trci za moj grad“. S obzirom da je Šibenik košarkaški grad djeca su posebnu pozornost posvetili Draženu Petroviću pa su tako čitali edukativni strip „Dječak o Draženu Petroviću“, slušali pjesmu „Život leti kapetane“ te igrali košarku na „Draženovom igralištu“. Skupina je organizirala izlet u Skradin te su tamo ovladavali zip-lineom, badmintonom i tenisom.

Cilj sklopa aktivnosti „To sam ja“ bio je upoznavanje samoga sebe, stjecanje samopouzdanja i izgradnja vlastite slike o sebi. Djeca su tijekom godine radili brojne aktivnosti kojima su upoznavali sebe, svoju obitelj i prijatelje, navike, sličnosti i razlike. Neke od tih aktivnosti su: Ja u ogledalu, izrada vlastitog autoportreta – Moja slika o kartonske ambalaže, usvajanje i dramatisacija priče iz slikovnice „Ogledalce“, igra upoznavanja - Kućice, tko u tebi stanuje, istraživanje enciklopedija i knjiga (Velika enciklopedija za djecu, Od pračovjeka do danas). Na Međunarodnom dječjem festivalu djeca sudjelovala slikajući autoportrete pod nazivom „Evo i mene na festivalu“. U sklopu ovih aktivnosti djeca su se učila samostalno oblačiti, osnove osobne higijene, pospremati sobu dnevnog boravka, bacanje otpadaka u koš, samostalnost u jelu i piću, radili su usporedbe veličine noge na početku i kraju pedagoške godine, mjerili su visinu i težinu (u suradnji s zdravstvenom voditeljicom)...

DV „KUĆICA“ – mješovite vrtičke skupine

Projektna aktivnost: Odgoj za okoliš (ekologija, zdrava hrana i piće, očuvanje okoliša)

Cilj projektnih aktivnosti „Odgoj za okoliš“ bio je osvijestiti djeci važnost brige za planetu Zemlju – načini očuvanja biljnog i životinjskog svijeta te osvijestiti važnost brige za vlastito zdravlje – konzumiranje zdrave hrane i pića. Tijekom pedagoške godine sve vrtičke skupine bavile su se odgojem za okoliš, učili su o ekologiji i očuvanju okoliša, recikliranju i sortiranju otpada, što je to otpad, a što smeće i sl.. U dvorištu DV Kućica djeca su s odgojiteljima radila na uređenju i održavanju vrta (čupali su travu i korov, kopali, sadili cvijeće, zalijevali...), napravili su kućicu za ptice, prikupljali otpad za komposter, rođendane su slavili bez grickalica, s voćem i orašastim plodovima te prirodnim sokovima. Tijekom pedagoške godine ostvarili su mongo suradnji kako s roditeljima, tako i s vanjskim ustanovama - sakupljali su stare deke i ručnike za napuštene životinje u suradnji sa AS-EKO, bili na izletu u Sokolarski centar gdje su naučili o brizi za ptice grabljivice, za Međunarodni dan knjiga čitali priču „Dobro drvo“ i druge.. U suradnji s Nacionalnih parkom Krka sudjelovali su na interaktivnoj radionici u kojoj su djelatnici s djecom razgovarali o zaštiti prirode i okoliša. Nakon što su djeca poslušala edukativnu priču „*Mini čuvari prirode*“, rješavali su kviz o *prirodi, biljkama, životinjama i zaštiti okoliša* te dobili bedževe Mali čuvari prirode. Čitali su slikovnice koje su vezane uz očuvanje okoliša i zdrav način života (npr .Rođendan bez smeća, Potraži blago u otpadu, Priča iz Zelengrada), priče (Čuvaj Zemlju), promatrali su globus, razgovarali o Zemlji (voda, zrak, biljke) – kako možemo pomoći da ostane zdrava i lijepa. Poslije aktivnosti i posjeta djeca su raznim tehnikama ilustrirala ono što su čula, doživjela, što ih se dojmilo. Razgovor o načinu proslave rođendana – što radimo s otpadom, omotima, plastičnim priborom i sl. djeca su zaključila da se u vrtiću troši jako puno plastičnih čaša te da se na taj način uništava priroda. Učili su o recikliranju – što je recikliranje, kako odvajamo otpad, što je otpad, a što smeće.

U sklopu aktivnosti vezanih za održivi razvoj odgojne skupine u DV Kućica su još dodatno radile i mini sklopove aktivnosti vezane uz životinje. Tako su djeca istraživala, čitala, pjevala, slikala na temu bubamara, mravi, ribe i vodozemci, ptice i dr. Istraživali su o spomenutim životinjama u enciklopedijama i slikovnicama, čitali priče, likovno se izražavala temperama, flomasterima, bojicama, kolaž papirom, škarama i ljepilom izrezivali i lijepili i sl.

DV „KUĆICA“ – jaslice

Projektna aktivnost: To sam ja

Cilj aktivnosti „To sam ja“ bio je kroz igru, istraživanje i slikovnice učiti kako je svako dijete jedinstveno, po čemu se razlikujemo, a ujedno imamo iste potrebe i kako da budemo samostalni i svoji - svatko na svoj način. Ujedno su se djeca bolje upoznavala, otkrivala što im je zajedničko, po čemu se razlikuju, uspoređivali visinu, težinu, imenovali dijelove tijela, istraživali kako je svaki dlan različit i dr.. Ja to mogu – djeca su se osamostaljivala prilikom jela i pića, korištenje toaleta, održavanje vlastite higijene, obuvanje/izuvanje; oblačenje/svlačenje; odlaganje osobnih stvari. Neke od aktivnosti koje su odradene tijekom pedagoške godine, pomoću koji su djeca upoznavala vlastito tijelo, identitet, svoju obitelj, upoznavali vlastite potrebe i potrebe drugih -Ogledalo, ogledalce (pokazivanje i imenovanje

crtali svoje kuće/sobe i sl. Slušali su priču Ježeva kućica, pjevali pjesmicu Ima jedna kućica, Šibenik moj grad, Što se u vrtiću radi i dr.

DV „VIDICI“ – mješovite vrtičke skupine

Projektna aktivnost: Smijeh je najbolji lijek za sve brige

Cilj projektnih aktivnosti „Smijeh je najbolji lijek za sve“ bio je razvijanje svih potencijala kod djece na zabavan i zanimljiv način, sve u cilju stvaranja ugodnog i veselog ozračja u vrtiću. Djeca na razini vrtića Vidici izrezivali su sve potrebne dijelove za izradu „smajlića“ (oči, usta, obrve i dr) kojim su ukrasili prostor sportske dvorane. Također, na razini Ustanove prihvaćena je ideja da na ovogodišnjim maskarama djeca i odgojitelji budu odjeveni u vesele smajlice. Zajedno s roditeljima na kreativnim radionicama izrađivali su se dijelovi za kostime u kojima su djeca ponosno predstavila dječji vrtić. U skupinama se obilježio Dan smijeha, pričale su se šaljive anegdote, igrale igre pantomime, likovno izražavalo, pjevale pjesme i dr.

DV „VIDICI“ (potkrovlje) – mješovite vrtičke skupine

Projektna aktivnost: „Brojevi svuda oko nas“

Ideja za projektne aktivnosti vezano uz brojeve potaknuta je od djece u skupini. Naime, u šetnji su pratili prometne znakove i uočili brojeve, brojeve na kućama. Počela su pitanja: „Teto koji je to broj, šta to znači...je li ovaj veći...?“ Povratkom u vrtić počeli su pisati brojeve, tražiti ih u letcima, na stranicama knjiga i slikovnica, brojati, prepisivati... Cilj je bio probuditi dječju znatiželju za brojevima oko nas, usvojiti osnovne matematičke pojmove te djeci omogućiti da nauče pronalaziti različite načine kako se mogu riješiti matematički problemi. Za ispunjenje postavljenog cilja odgojiteljice su pripremile razne poticajne aktivnosti koje su se iskazivale brojevima, umetanjem, izrezivanjem, mjerenjem, slaganjem, crtanjem, razvrstavanjem i dr.. Neke od aktivnosti su: crtamo brojeve u raznim tehnikama, precrtavamo, otiskujemo, izrezujemo iz novina, oblikujemo ih plastelinom; otisak stopala-papuče mjerimo metrom, uspoređujemo (veći-manji, viši-niži, dulji-kraći, malo-veliko, paran-neparan.); visina-izrađujemo traku visine. Djeca su naučila brojeve svojih ulica, telefona, koliko imaju godina, broj cipela, visinu i težinu i dr. U suradnji s roditeljima prikupljali su različite materijale i izrađivali didaktičke igre s brojevima. Skupina je sudjelovala i u Večeri matematike gdje su iskoristili neke od igara koje su samostalno izradili.

DV „PČELICA“ – jaslice i vrtić

Projektna aktivnost: Glazba smo i ja i ti i mi svi

Cilj projektnih aktivnosti na razini DV Pčelica bio je pomoći u oslobađanju kreativnosti glazbenog i plesnog potencijala djeteta, osvijestiti djeci raskoš glazbe, dobrobit i estetiku u svrhu razvoja cjelovite djetetove ličnosti. Svakom djetetu je omogućeno da pokaže i razvija izvornu ljubav i znatiželju prema glazbi i glazbenim sposobnostima (slušanje pjevanje, ples, osjećaj ritma), poticani su različiti oblici stvaralaštva (likovni, neverbalna komunikacija, scenski izraz), bolje upoznavanje vlastitog tijela kroz glazbeni pokret te potican je interes za

odgojitelji i članovi stručne službe značajno su se angažirali u stručnom radu za očuvanje i osnaživanje mentalnog zdravlja djeteta. Cilj takvih aktivnosti bio je osvijestiti i pripremati djecu na poteškoće s kojima se mogu suočiti, u zdravstveno- sigurnosnom i socijalnom aspektu razvoja.

Svjesni koliko je važno postavljanje granica u odgoju, tim procesom učenja započinjemo već od najranijih dana, što znači da su već u jaslama odgojitelji s djecom na primjeren način radili na tome, točnije radilo se na razvijanju samoregulirajućeg ponašanja.

U okviru odgoja za ljudska prava, s djecom se radilo na razvoju pozitivne slike o sebi, poticaju razvoja emocionalne inteligencije, suradnje i nenasilnom rješavanju sukoba, odgoju i obrazovanju za okoliš i održivi razvoj, sigurnosti u prometu.

Djeci smo pomagali i utjecali na njihov razvoj u uspostavljanju samokontrole, i izgradnji i jačanju samopoštovanja kroz svakodnevne aktivnosti u vrtiću.

5.3. Rad obogaćenih i posebnih programa

5.3.1. Redoviti program obogaćen dramsko-scenskim sadržajima

Specifični programski ciljevi i zadatci ovog programa ostvareni su kroz poticanje djetetovog govornog (dijaloškog i monološkog govora), podržavanje kreativnog i slobodnog izražavanja pokretom, gestom, mimikom i bojom glasa, poticanje razvoja pažnje i pamćenja, utjecanje na sposobnost zamišljanja i uživljanja.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada:

- prostor dnevnog boravka djece nadopunio se kroz godinu novim lutkama, kostimima i scenama koje su korištene za lutkarske igre i dramatizacije
- izrada zidina Grada Šibenika od komada kartona te njihovo oslikavanje
- izrada zmaja lutke sv. Mihovila od spužve za dramatizaciju „Borba sv. Mihovila i zmaja“
- izrada glava s Katedrale od stiropora i loptica
- izrada pekarskih proizvoda od vode, brašna i soli za pekarski kutić, posjet pekari i posjet pizza majstora u dječjem vrtiću, igrokazi i recitacije povodom Dana kruha
- izrada bundeve - izrezati, očistiti, izvaditi koštice, izrada plašta i kape od lišća, recitacija „Bundeva“
- - izrada kostima za scensku igru „Godišnja doba“ – kostim proljeće, ljeto, jesen i zima
- priprema i izrada scene za scensku lutkarsku igru „Crvenkapica“, izrada lutki prštića, izrada šume za scenu, radionica s roditeljima – izrada lutki (plastične boce, gips -gaza)
- izrada lutki na štapu za „Cvrčak i mrav“
- izrada dijelova kostima za karnevalsku povorku – Smajlići
- izrada zadataka, pečata i diploma za Večer matematike

Temeljem članka 45. točka 4. Statuta Dječjeg vrtića Šibenska maslina, Upravno vijeće na svojoj 12. sjednici održanoj dana 13.09.2018. godine, donosi

ODLUKU

Usvaja se GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA za pedagošku 2017/18. godinu.

Godišnje izvješće o ostvarivanju programa i plana rada Dječjeg vrtića Šibenska maslina za pedagošku 2017/18. godinu podnosi se Gradskom vijeću Grada Šibenika na konačno usvajanje.

KLASA: 601-01/18-01/63
URBROJ: 2182/01-4-3-1-18-06
Šibenik, 13.09.2018.

Predsjednica:

Edita Aleksić

Dostaviti:

1. *Tajništvo Grada Šibenika*
2. *Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Šibenika n/r pročelnici*
3. *pedagoška služba (ovdje)*
4. *tajništvo (ovdje)*
5. *pismohrana (ovdje)*

život“, „Otkrivanje tajne života“, „U znaku vode i svijetla“, „Majka – moja i Isusova“ te „Crkva – moja kršćanska zajednica“.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada :

- kontinuirano obogaćivanje i izmjenjivanje sadržaja vjerskog kutića prema tematskim cjelinama
- novi didaktički materijali i namještaj (DV Kućica – IKEA)
- kreiranje raznih postera, liturgijskog i adventskog kalendara, izrada čestitki salvetnom tehnikom, uređenje panoa
- izrada jaslca i adventskih vijenaca u skupini, izrada didaktičkih materijala: štapnih lutki, puzzli, memory kartica, labirinta i origamija sa likovima koji prate liturgijsku godinu i /ili su dio projekta u skupini,
- kreiranje blagdanskih aranžmana na radionicama za roditelje

Suradnja s roditeljima: ostvarivala se kroz suradnju i učešće u obogaćivanju centara SDB, sudjelovanje u projektima, sudjelovanje u vanjskim manifestacijama i vjerskim događajima - „Mali Mihovil, procesija za blagdan sv. Mihovila, aktivnim sudjelovanjem na kreativnim radionicama, pomoći u organizaciji izleta te sudjelovanje u humanitarnim akcijama. Roditelji su sudjelovali i u ukrašavanju perivoja R. Visianija (radovima koji su djeca izradila u sklopu božićnih aktivnosti), u provedbi Večeri matematike, priredbama za doček Sv. Nikole i Jesensku svečanost te prilikom Završne svečanosti.

Suradnja s vanjskim čimbenicima: Nastavljena je suradnja s Katehetskim uredom Šibensko-kninske biskupije, s Biskupskim ordinarijem

Ostale suradnje ostvarene su s: Osnovnom katoličkom školom, s župnikom crkve sv. Petra na Vidicima, fra Ivanom Penavom, Glazbena škola „Ivana Lukačića“, Muzej grada Šibenika, Gradskom knjižnicom „Juraj Šižgorić“, Cvjetni dom za starije i nemoćne, Gradska čistoća Šibenik, Javna vatrogasna postrojba Šibenik, Caritas župa sv. Petra na Vidicima, Crkva „Srce Isusovo“, Policijska uprava Šibensko-Kninska, Nacionalni park Krka – druženje, edukacija i radionica.

Javna prezentacija programa:

- proslava s Ocem biskupom u Katedrali sv. Jakova „Mali Mihovil“ - pjesma i ples u čast sv. Mihovilu – „Ruke“ (DV Vidici) te „Djeca nose svjetove na dlanu“ (DV Kućica)
- proslava blagdana sv. Mihovila (sudjelovanje u procesiji roditelja i djece s odgojiteljima)
- Katolička osnovna škola – božićna priredba „Osvijetlimo put do jaslca“ (DV Kućica – „Na Božić“); priredba povodom Majčinog dana „Majka – srce obitelji“ (DV Kućica – „Mamine balerine“; likovni natječaj o blaženoj Hozani Kotorskoj
- Promocija Kalendar DV Šibenska maslina u gradskoj knjižnici J. Šižgorić
- TV Šibenik – reportaža o načinu obilježavanja Svjetskog dana sindroma Down

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada :

- nova didaktička sportska oprema koja se koristila na treninzima
- posteri i plakati na temu sporta
- učenje pravila u košarci, gimnastici, tenisu i rukometu - izrada postera

Suradnja s roditeljima:

- Svakodnevna izmjena informacija o aktivnostima koje su provođene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima
- Suradnja s roditeljima vezano uz zanimanja (ples)
- Kreativne radionice s roditeljima
- Roditelji su tijekom godine imali priliku dva puta promatrati trening djece s prof. Maladom i odgojiteljicama (prezentacijski trening)

Suradnja s vanjskim čimbenicima

- Plesni Studio Balans – plesni treninzi u DV Vidici
- Life Wellnes centar Šibenik – posjet, razgovor s trenericom, razgledavanje teretane i upoznavanje sa spravama za vježbanje. Održan trening u dvorani „Life“
- Košarkaški klub Šibenik – posjet dvorani na Baldekinu i zajednički trening djece i košarkaša
- Mali mađioničar Miho – mađioičarska predstava za djecu
- Glazbena škola Ivana Lukačića – koncert polaznika škole u sportskoj dvorani
- Gradska knjižnica Juraj Šižgorić – radionica za djecu povodom Međunarodnog dana darivanja knjige (DV Vidici)
- Rukometni klub „Šibenik 2015“ – prezentacija treninga i elemenata rukometa
- Teniski klub Šubičevac – posjet teniskim terenima na Šubiževcu te susret s trenerom; upoznavanje s tenisom i elementima u tenisu
- Savez sportova Grada Šibenika
- Grad Šibenik – sudjelovanje u manifestaciji „Trka za moj grad“; sudjelovanje djece u karnevalskoj gradskoj povorci; sudjelovanje na Maloj olimpijadi
- Muzej grada Šibenika – izložbe i edukativne radionice
- Nacionalni park Krka – organizacija izleta na slapove Roški Slap

Provedene aktivnosti dokumentirane su kroz postere s fotografijama, crtežima, izjavama djece o doživljajima iz posjeta klubovima, kao i sa svih događanja u kojima su sudjelovali.

- S djecom neposredno rade 2 odgojiteljice . U radu skupine sudjeluju stručni suradnici defektolog/logoped, psiholog i pedagog i zdravstvena voditeljica Ustanove. Stručni suradnici su radili individualno s djecom prema svom planu i programu i zajedno s odgojiteljima pratili razvoj djece i planirali IOOP.

Suradnja s roditeljima

- Svakodnevna suradnja i informiranje roditelja
- Roditeljski sastanci i radionice uz prezentaciju rada u skupini , individualni sastanci
- Suradnja stručnog tima, odgojitelja i roditelja u izradi IOOP-a i praćenju njegova ostvarivanja

Suradnja s vanjskim čimbenicima

Ostvarena je suradnja sa ustanovama u kojima su djeca bila obuhvaćena individualnim terapijsko rehabilitacijskim radom (Centar za odgoj i obrazovanje u Šibeniku - program rane intervencije, specijalna bolnica Kalos, spacijalna ustanova Goljak i dr.) prema potrebi.

Praćenje i dokumentiranje odgojno – obrazovnog rada

Za praćenje i procjenu odgojno –obrazovnog rada i razvoja djece koristile su se liste praćenja razvoja, ponašanja, komunikacije, socijalnih vještina, podaci dobiveni od roditelja. Pratilo se i dokumentiralo ostvarivanje IOOP-a kroz fotografije, zabilješke, dječje radove. Vodeći se ciljevima iz individualiziranih programa, članovi stručnog tima pružali su podršku odgojiteljima za svako pojedino dijete kroz planiranja, osvrte i valorizacije.

5.4.2.PROGRAM PREDŠKOLE

Od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, ove pedagoške godine, dječji vrtić Šibenska maslina dobio je suglasnost na ustroj kraćeg programa odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu.

Ostvarene su bitne organizacijske pripreme za kvalitetni početak i daljnje provođenje programa predškole prijave za upis, raspored djece po skupinama, priprema pisanog materijala za roditelje i odgojiteljice, dogovor o organizaciji, sredstvima i materijalima, roditeljski sastanak na temu uz potrebne informacije o načinu organizacije programa. Ukupno je bilo upisano 4 djece. Program predškole je ove godine trajao 7 mjeseci u vremenskom razdoblju od 01. studenog 2017.g. do 31. svibnja 2018.g.

Suradnja s roditeljima polaznika predškole odvijala se izmjenom informacija o aktivnostima koje su provođene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima. Po potrebi, na inicijativu odgojiteljica ili roditelja, održani su individualni razgovori. Teme razgovora su bile: prilagodba, socijalno-emocionalni razvoj djeteta (ponašanje u grupi s vršnjacima), obveze roditelja da redovito dovode dijete u predškolu, napredovanje djeteta, potrebe za dodatnim radom na pojedinim područjima, osamostaljivanje djeteta primjereno dobi, zdravstveni problemi, priprema djece za školu.

Zbog nedovoljnog broja prijavljene djece za formiranje posebne skupine, djeca koja pohađaju besplatni program predškole bila su integrirana unutar redovitih odgojnih skupina. Sudjelovali su u svim zajedničkim aktivnostima s ostalom djecom iz tog vrtića: odlascima u kazalište, na izletima i posjetima, zajedničkim svečanostima i manifestacijama, priredbama.

5.5.2. Etnoigraonica „Balarin“

Početak listopada, započeli su upisi u etnoigraonicu te je za roditelje održan i roditeljski sastanak kako bi se roditelji upoznali sa radom igraonice kao i sa svim onim što je potrebno znati prilikom dovođenja i odvođenja djece. Djeca su se prema vlastitim interesima i željama uključila i tijekom pedagoške godine dva puta tjedno pohađala probe te sudjelovali na raznim manifestacijama.

Aktivnosti tijekom 2017/2018 pedagoške godine:

Aktivnosti	Mjesto održavanja	Datum održavanja
Roditeljski sastanak	Šibenik, DV „Vidici“	Listopad 2017. g.
Audicije za novu djecu u vrtićima	DV Smilje	/
Nastup na otvaranju Šibenske regate	Riva	02.12.2017.
Nastup na otvaranju adventa u parku u Šibeniku	Perivoj R. Visijanija	06.12.2017
Nastup na "Božićnim čarolijama"	Šibensko narodno kazalište	11.12.2017.
Nastup humanitarnog karaktera "Božićna bajka na šibenski način"	Sportska dvorana Baldekin	17.12.2017.
Nastup na Uskršnjim svetkovinama	Katedrala, trg	02.04.2018.
46. Kulturno-umjetničke igre mladih	Split	22.05.2018.
58. Međunarodni dječji festival	Trg I.G Kovačića 2	27.06.2018.

Realizatori programa su: voditeljica i profesorica Marica Tadin i odgojiteljice Milva Desnica-Ožegovic i Markita Ševerdija. Program je realiziran od rujna 2017. do lipnja 2018. Tijekom tog perioda održavana su zajednička druženja, igre, uvježbavanje plesova i probi pred nastup. Tijekom ove pedagoške godine bilo je upisano najviše 18 djece, a pedagošku godinu završili smo s 12 upisane djece.

5.5.3. Program „Rastimo zajedno“ (Unicef)

Ove pedagoške godine, održan je 6. ciklus radionica s roditeljima "Rastimo zajedno" namijenjen roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života, koje imaju za cilj omogućiti roditeljima protok informacija, znanja, vještina i podrške u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promicati osobni rast i razvoj kompetentnosti roditelja i djeteta.

Kroz jedanaest dvosatnih, konceptualno i tematski povezanih radionica, roditelje su vodile: odgojiteljice Julijana Roković i Dijana Paškov, te psihologinja Ivana Vukšić.

U pedagoškoj godini 2017/18. ciklus radionica Rastimo zajedno započeo je studenom 2017. i trajao je do veljače 2018. Za sudjelovanje se prijavilo 23 roditelja. Edukaciju je započelo 14 roditelja, a uspješno ju je završilo 12. Po završetku programa, roditelji su ispunili evaluacijske liste kroz koje su imali priliku valorizirati bitne aspekte programa. Roditelji su naveli:

<p>OČEKIVANJA KOJA JESU/NISU ISPUNILI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ispunila sam očekivanja da bolje razumijem svoje dijete - Ispunile su očekivanja, ali predugo traju - Naučila sam nešto novo, osvijestila problematične situacije u odgoju i što mogu popraviti - Htjela bih da je bilo više konkretnih primjera - Porast strpljenja i samokontrole; zahvaljujem se na podršci i razumijevanju kod iznošenja problema jer se nikad nisam osjećala da netko osuđuje moje postupke i razmišljanja
---	---

5.5.4. CAP program (Korak po korak)

Predškolski CAP program primarne prevencije zlostavljanja ima za cilj osnažiti djecu u sprječavanju napada od strane vršnjaka, nepoznate osobe i poznate odrasle osobe. Program koristi pristup edukacije o prevenciji na 3 razine – roditelja, odgojitelja i djece.

Ciljevi predavanja za roditelje i zaposlenike vrtića:

1. Educirati odrasle o problemu zlostavljanja djece i važnosti osnaživanja djece kako bi bila manje ranjiva i podložna nasilju
2. Razviti učinkoviti sustav pružanja pomoći i potpore djeci
3. Informirati i poučiti odrasle o vještinama pružanja pomoći djeci
4. Promicati ulogu roditelja i odgojitelja u prevenciji zlostavljanja djece
5. Upoznati odrasle sa zakonskim obvezama kod prijavljivanja zlostavljanja.

Ciljevi radionica za djecu:

1. Pružiti djeci kvalitetne informacije
2. Poučiti ih učinkovitim preventivnim strategijama
3. Osnažiti ih kako bi bila što manje ranjiva na zlostavljanje.

Ključne strategije kojima se djeca poučavaju jesu: zalaganje za sebe, podršku vršnjaka, učinkovita komunikacija i traženje pomoći.

CAP program se ovu godinu po prvi put provodio u Ustanovi. Na prijedlog za uključivanje, prijavile su se odgojiteljice iz triju vrtićkih skupina DV Kućica. U edukaciji su sudjelovala djeca predškolske dobi (37 djece), odgojiteljice i tehničko osoblje vrtića (20 djelatnika), te roditelji (19 roditelja).

Program se provodio u periodu od veljače do travnja 2018., a uključivao je niz aktivnosti: pripreme aktivnosti (uvježbavanje igrokaza, rad odgojitelja s djecom u skupini, priprema pisanih materijala za odrasle), predavanja za odrasle (4) i radionice za djecu (3 x 2 radionice). Program su provodile educirane voditeljice- CAP pomagači: S. Jelovčić, M. Kalpić, S. Paić i I. Vukšić (psih.)

Po završetku provedbe, svi sudionici su imali priliku evaluirati različite aspekte programa.

6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Godišnjim planom ustanove za 2017/2018. pedagošku ustanovu planirano je stručno usavršavanje i naobrazba unutar i izvan ustanove. Polazišta za stručna usavršavanje izvan ustanove bila su stručni skupovi u organizaciji AZZO-a i MZOS-a, iskazani interesi i potrebe stručnih djelatnika, te raspoloživa financijska sredstva.

TABLICA 1. Naobrazba i stručna usavršavanja izvan ustanove u 2016/2017.ped.god.

NAZIV STRUČNOG SKUPA / EDUKACIJE	MJESTO ODRŽAVANJA	DATUM ODRŽAVANJA	BROJ POLAZNIKA
Međužupanijski stručni skup: „ <i>Stvaranje preduvjeta za ostvarivanje programa ranog učenja stranih jezika</i> “	Zadar	8.09.2017.	1
Stručni skup: „ <i>Kompetencije psihologa za rad sa djecom s posebnim potrebama</i> “	Šibenik	14-15.09.2017.	1
Seminar: „ <i>Dječje folkolorno stvaralaštvo i njegova scenska primjena- božićni prikazi</i> “	Zagreb	7.10.2017.	1
Stručni skup: „ <i>Djeca s teškoćama u razvoju iz jezično-komunikacijskog i socijalizacijskog područja</i> “	Drniš	13.10.2017.	6
Predavanje: „ <i>Prihvatanje različitosti - sudjelovanje djece s teškoćama u životu zajednice</i> “	Šibenik	13.10.2017.	2
Polaganje ispita za B2 razinu za engleski jezik	Šibenik	03.11.2017.	4
Stručno predavanje: „ <i>Katolički vjeronauk u korelaciji s likovnom kulturom</i> “	Šibenik	4.11.2017.	2
Katehetska jesenska škola za odgojitelje u vjeri	Zagreb	10-11.11.2017.	1
Seminar: „ <i>Narodni plesovi primjereni dječjem uzrastu</i> “	Zagreb	25.11. 17.	1
Stručni skup: „ <i>Deutsch von Anfang an</i> “	Zagreb	15-16.12.2017.	1
Zimska škola HPKZ	Split	11.01.2018.	1
Godišnji Sabor hrvatskog centra za dramski odgoj	Zagreb	11-12.01. 2018.	3
CAP-program, edukacija voditelja	Split	19-20.01.18	1
Stručni skup: „ <i>Rano učenje stranog jezika</i> “	Zagreb	07.02. 2018. 03.05.2018.	1
Stručni skup: „ <i>Vrednovanjem do unapređenja pedagojske teorije i prakse</i> “	Split	12.02.2018.	1
Tečaj trajne edukacije medicinskih sestara	Dubrovnik	15.02.2018.	1
Prikaz prakse: <i>Vrtić Siget- analiza pedagoške dokumentacije, Vrtić Sunčana- važnost glazbene kulture</i>	Zagreb	20.02.2018.	1
Stručna edukacija: „ <i>Poticanje komunikacije i socijalnih vještina djece s razvojnim odstupanjima</i> “	Zagreb	21.-23.02.2018.	1

TABLICA 3. Stručni aktivni, radionice i prezentacije rada odgojitelja DV Šibenska maslina u ped.god.2017/2018. U Ustanovi i izvan

TEMA	VODITELJI	MJESTO	DATUM
Stručni aktiv: „Od kompetencija do ishoda građanskog odgoja“	Logopedinja Silvana Mušan Petković, pedagoginja Romana Skočić Ledenko, psihologinja Ivana Vukšić	DV Vidici	29.11.2017. 30.11.2017.
Županijski stručni skup: „Obvezna pedagoška dokumentacija“	Odgojiteljica mentorica Planka Belamarić	Split, Zadar, Metković, Šibenik	1.02.18. 2.02.18. 8.02.18. 9.02.18.
Državni stručni skup odgojitelja: „Cjeloživotnim učenjem do kvalitetnog stručnog usavršavanja“	Odgojiteljica mentorica Planka Belamarić i odgojiteljica Rosanda Lastavica	Tuheljske toplice	18.04.- 20.04.2018.
Predavanje: „CAP- prevencija zlostavljanja djece“	Ivana Vukšić	DV Kućica	14.03.2018. 15.03.2018.

Grupne i individualne stručne konzultacije održavale su se po područnim objektima preko mini aktiva odgojitelja te zajednica učenja koje su se i u 2017/2018 pedagoškoj godini održavale u DV Vidici jaslice. Tijekom godine održano je 8 zajednica učenja na teme „Kurikulum jaslica“, „Kakvu sliku želim da roditelj ima o nama“, „Profesionalni razvoj odgojitelja“, „Otvorena vrata- dobrobiti i izazovi“ i ostalo.

Radni dogovori tijekom godine realizirali su se u manjim i većim skupinama odgojitelja uz periodično prisustvo i podršku pojedinih članova stručnog tima ovisno o temi radnog dogovora.

Tijekom 2017/2018. Pedagoške godine u DV Šibenska maslina u **Program pripravničkog stažiranja** uključene su četiri odgojiteljice pripravnice– Ana Baljkas, Adrijana Glavurtić, Veronika Klarić i Ela Mrković, te pedagoginja pripravnica- Romana SkočićLedenko (nastavka pripravničkog stažiranja iz pedagoške 2016/2017). U pedagoškoj 2017/2018. Godini uključena je odgojiteljica pripravnica Katarina Krnić.

Studentsku praksu u DV Šibenska maslina obavile su četiri studentice sa Sveučilišta u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja,2 studentice sa Sveučilišta u Zagrebu, Učiteljski fakultet – Odsjek za odgojiteljski studij i 1 studentica sa Sveučilišta u Mostaru – Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti.

Tijekom ove pedagoške godine, osmišljen je i primijenjen **Upitnik** kojim se nastojalo utvrditi koje oblike stručnog usavršavanja odgojiteljice u Ustanovi preferiraju, te područja njihova profesionalnog interesa. Rezultati provedenog ispitivanja, nalaze se u *PRILOGU 1.* ovog dokumenta. Dobivene smjernice neposredno omogućuju kvalitetnije planiranje stručnog usavršavanja u sljedećoj pedagoškoj godini, ali imaju i dugoročnije implikacije u pogledu stručne naobrazbe i unapređivanja odgojno-obrazovnog rada u Ustanovi.

godine. Najviše djece uključeno je u rehabilitacijski tretman Centra za odgoj i obrazovanje u Šibeniku.

Ostvarivanje kvalitetne suradnje s roditeljima bilo je važno za uspješnu integraciju djece u vrtić. Obavljeni su inicijalni razgovori stručnog tima i roditelja. Roditelji su uključeni u planiranje i ostvarivanje individualiziranog odgojno obrazovnog programa rada koji se provodio svaka tri mjeseca. Suradivali smo individualno s roditeljima, savjetovali i informirali ih o razvoju djeteta, uključivali ih u terapijski postupak i educirali o načinu rada s djetetom.

Odgovitelji su sudjelovali zajedno sa stručnim suradnicima u procesu integracije djeteta s teškoćama u razvoju od samog uključivanja djeteta u vrtić. Pratili dijete i zajedno sa stručnim timom planirali odgojno obrazovni rad - IOOP. Edukacija odgojitelja provodila se na stručnim skupovima izvan ustanove, radionicama i aktivima u vrtiću i individualno sa članovima stručnog tima.

7.2. Govorno – jezični poremećaji – logopedski tretman

Tijekom pedagoške godine 2017./2018. u logopedski tretman bilo je uključeno 40 djece s govorno – jezičnim teškoćama.

Tabela : Djeca s teškoćama u govorno – jezičnom razvoju

GOVORNO - JEZIČNI POREMEĆAJ	BROJ DJECE
POREMEĆAJ JEZIKA, KOMUNIKACIJE	6
USPOREN RAZVOJ GOVORA	3
ARTIKULACIJSKO-FONOLOŠKE TEŠKOĆE	24
POREMEĆAJI IZ AUTISTIČNOG SPEKTRA	6
OŠTEĆENJE SLUHA	1
UKUPNO	40

7.3. Rad s djecom sa posebnim potrebama

U ovoj pedagoškoj godini, pored djece sa utvrđenom vrstom/stupnjem teškoća u razvoju i/ili jasnom simptomatologijom, od strane psihologa je evidentirano preko 90 djece sa potencijalnim ili prolaznim posebnim potrebama kojima je bio potreban neki oblik stručne podrške (praćenje razvoja, dodatna obrada, tretman). Posebne potrebe utvrđene su na temelju priložene dokumentacije i/ili inicijalnog razgovora pri upisu djeteta u vrtić (medicinska, psihološka, logopedsko/defektološka), informacija dobivenih od roditelja, zapažanja odgojitelja i praćenja djeteta u skupini.

Odgojitelji su informirani o relevantnim rezultatima ispitivanja djece, zajednički se promišljalo i dogovaralo o učinkovitim načinima rada s djetetom, te se nastojalo pomoći u konkretizaciji i izradi razvojnih zadataka za dijete i učinkovitiju komunikaciju s roditeljima.

7.4. Zaključak

U redovite i posebnu skupinu DV Šibenska maslina u 2017./2018. pedagoškoj godini bilo je uključeno ukupno 13 djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju od čega 6 djece ima teškoće iz autističnog spektra. Rješenja prvostupanjskog tijela vještačenja ima 8 djece. S obzirom da je uključivanje u vrtić pravo i potreba svakog djeteta s teškoćama u razvoju radili smo na stvaranju uvjeta i podizanju kvalitete uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redoviti odgojno-obrazovni program vrtića.

Ostvarene zadaće :

- otkrivanje teškoća u razvoju , jezičnih i govornih teškoća na osnovu medicinske dokumentacije, inicijalnog razgovora pri upisu u vrtić, praćenja djeteta, zapažanja odgojitelja , stručnih suradnika i roditelja Praćenje razvoja djeteta u skladu sa suvremenim spoznajama u kojima je igra osnovna aktivnost djeteta i pokazatelj djetetova razvoja u svim razvojnim područjima , a naročito u jezičnom razvoju i razvoju socijalne interakcije i komunikacije ,
- neposredan rad s djecom s teškoćama u razvoju i govorno – jezičnom razvoju , individualni logopedski i edukacijsko – rehabilitacijski rad , vođenje dokumentacije o djetetu.
- izrada IOOP-a za djecu s teškoćama koja su uključena u redovite i u posebnu skupinu vrtića u suradnji s odgojiteljima i članovima stručnog tima , unapređivanje cjelokupnog procesa uključivanja u suradnji sa odgojiteljima i stručnim timom

8.3. Ostvarivanje rada s roditeljima

- realizirano je kroz suradnju s roditeljima kroz različite oblike rada (roditeljske sastanke , individualne kontakte, savjetovanja i edukaciju za rad s djetetom, inicijalne razgovori s roditeljima novoupisane djece)
- suradnja u planiranju, ostvarivanju i vrednovanju odgojno obrazovnog rada – IOOP-a
- izradu pisanih materijala za roditelje, upućivanje roditelja na literatura koja će im pomoći u razumijevanju djetetovih potreba i u poticanju njegova razvoja.
- informiranje roditelja o razvoju, odnosno o vrsti i stupnju teškoća kod djeteta., uključivanje roditelja u terapijski postupak uz edukaciju i pružanje stručne pomoći
- informiranje roditelja o pravima iz područja odgoja i obrazovanja i upućivanje na ostvarivanje prava iz područja socijalne skrbi

8.4. Rad s odgojiteljima

- suradnja sa odgojiteljima pri uključivanju , praćenju i planiranju individualnog rada s djecom s teškoćama u razvoju.
- edukacija odgojitelja – održani aktivni „Od kompetencija do ishoda građanskog odgoja“

8.5. Suradnja sa stručnim timom

Suradnja sa ravnateljicom i članovima stručno - razvojne službe :

- planiranje, praćenje i vrednovanje individualiziranog odgojno obrazovnog rada
- sudjelovanje u izradi i vrednovanju Godišnjeg plana i programa odgojno obrazovnog rada Ustanove i Kurikuluma
- realizacija upisa i inicijalni razgovori s roditeljima
- inicijalni roditeljski sastanci novoupisane djece

9. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA PSIHOLOGA

Bitne zadaće psihologa za ovu pedagošku godinu odnosile su se na:

- Unapređivanje načina praćenja razvoja sve djece i postupka identifikacije djece s posebnim potrebama (revidiranje postojećih protokola, iznalaženje učinkovitijih mjera praćenja)
- Unapređivanje načina utvrđivanja razvojnog statusa djece školskih obveznika i pružanja adekvatne podrške djeci, roditeljima i odgojiteljima
- Sudjelovanje u pripremi i realizaciji zadaća iz Godišnjeg plana i programa rada Ustanove za 2017./18. na teme: *Suradnja s roditeljima* i *Građanski odgoj*

Praćenje psihofizičkog razvoja djece provodilo se tijekom cijele godine. Inicijalne informacije o razvoju za svu djecu prikupljale su se primarno kroz upisni postupak (Upitnik, razgovor, dodatna dokumentacija), što je djelomično omogućilo i svojevrсни screening potencijalnih posebnih potreba kod djece. Nakon početne „trijaže“ i opažanja djece kroz odgojne skupine, prema potrebi, s roditeljima se dogovarala psihologijska/timska obrada.

Unapređivanje praćenja razvoja tijekom godine nastojalo se ostvariti kroz izradu protokola za relativno brzu procjenu razvojnog statusa djece u dobi od 1-5 godina uz informaciju koja se ponašanja odstupajuća za pojedinu dob. U početnoj fazi primjene protokoli su se isključivo koristili tijekom postupka psihologijske procjene djece s indikacijama na odstupanja u razvoju, a planirano je da se u sljedećoj godini jednokratno primjene na svu djecu tijekom pedagoške godine.

Orijentacijska procjena razvojnog statusa djece školskih obveznika uspješno je provedena sa gotovo svom djecom u periodu od studenog do ožujka. Procjena se provodila u manjim skupinama djece (3-4), po matičnim vrtićima uz pomoć Liste procjene konstruirane za tu svrhu. Na temelju orijentacijske procjene za određen broj djece koja su pokazivala nedovoljnu socio-emocionalnu zrelost i/ili usvojenost predvještina čitanja, pisanja i računanja preporučena je psihologijska obrada kako bi se detaljnije utvrdili mogući razlozi i priroda problema, te odredila adekvatna podrška.

Za svu djecu koja su prijavljena za prijevremeni upis u školu i ove pedagoške godine pisana su Mišljenja stručnog tima o psihofizičkoj spremnosti za školu, a na zahtjev roditelja i mišljenja psihologa za djecu s indikacijama za odgodu škole. Razlozi nedovoljne spremnosti za školu (a potom i odgode polaska u školu) uglavnom su bili nedovoljna govorno-jezična razvijenost i/ili emocionalna nezrelost.

TABLICA 1: Prikaz različitih aspekata okvirne procijene spremnosti djece za školu

ASPEKT PROCJENE	Broj djece
ORJENTACIJSKA PROCJENA SPREMNOSTI ZA ŠKOLU	130
ODSUTNI U VRIJEME PROCJENE	3
PRIJEVREMENI UPIS	6

savjetnice Tončice Kalilić. Osim prijenosa informacija sa stručnog skupa (Drniš, listopad, 2017) izlaganje je imalo za cilj utvrđivanje statusa trenutne prakse uključivanja djece s teškoćama u našoj Ustanovi.

Kroz prezentaciju „Kraći programi u DV Šibenska maslina- Rastimo zajedno i CAP“, na odgojiteljskom vijeću odgojitelji su upoznati sa namjenom, načinom provedbe i postignućima provedbe kraćih programa, te sa čimbenicima održivosti i jačanja kvalitete programa

S ciljem boljeg upoznavanja profesionalnih interesa odgojitelja i planiranja tema i načina daljnjeg stručnog usavršavanja, osmišljen je Upitnik kojeg su popunili svi odgojitelji u Ustanovi.

Rad s roditeljima počinje od trenutka upisa djeteta u vrtić i predstavlja značajan aspekt rada psihologa. Surađivalo se s roditeljima kroz individualna savjetovanja, timske sastanke s odgajateljima i ostalim članovima stručnog tima, te kroz grupne oblike rada. Provođenje inicijalnih intervjua s roditeljima novoupisane djece predstavlja često prvi kontakt roditelja s vrtićem i kao takav nudi mogućnost roditeljima da se informiraju o programima, dnevnom ritmu života u vrtiću, prirodi adaptacijskog perioda, načinu pripreme djeteta za vrtić, i ostalim temama od interesa roditelja. Tijekom godine za određen broj djece pokazala se potreba ukazati roditelju na osobitosti djetetovog razvoja i ponašanja za vrijeme boravka u vrtiću i to najčešće u situacijama kad je dijete kroz duže razdoblje i/ili učestalo manifestiralo ponašanja koja su njega samoga ili drugu djecu dovodila u opasne situacije ili ometala u zadovoljavanju potreba, u slučaju stagnacije ili sporog napredovanja u jednom ili više područja razvoja i sl.

Sa roditeljima djece s različitim posebnim potrebama, teškoćama u razvoju i razvojnim „krizama“ održan je edukativno-suportivni i savjetodavni rad jednokratno ili u više navrata. Veći dio savjetovanja bio je iniciran od strane psihologa a manji od strane roditelja. Sa roditeljima djece s teškoćama u razvoju održavani su redoviti, periodični susreti (2-4 puta tijekom godine, radi definiranja uvjeta pedagoške opservacije, planiranja uvjeta integracije, evaluacije napretka djeteta, rješavanja tekuće problematike.

Najučestalija savjetodavna pomoć i podrška pružena je roditeljima djece školskih obveznika pri čemu ih se informiralo o procjeni i/ili rezultatima psihologijskog testiranja i davalo preporuke za poželjan pristup djetetu (odgojne smjernice, dodatne aktivnosti izvan vrtića).

TABLICA 2: Zastupljenost različitih oblika rada psihologa s roditeljima

OBLIK RADA	INICIJALNI RAZGOVORI	SAVJETODAVNI RAD	SUPORTIVNI RAD		EDUKATIVNI RAD	
			DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU		„KROZ VRTIĆ DO ŠKOLE“	
BROJ RODITELJA	69	51		9		77
			GRUPA „RASTIMO ZAJEDNO“	12	CAP	19

Za roditelje predškolaca, u listopadu i studenom, organizirana su i interaktivna predavanja na temu pripreme za školu- „Kroz vrtić do škole“. Održano je takvih 8 predavanja u 5 različitih vrtića.

10. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA PEDAGOGA

Poslovi i zadaće u Godišnjem planu i programu rada stručnog suradnika pedagoga za ovu pedagošku godinu realizirani su kroz slijedeće komponente:

10.1. Usmjerenost na dijete

Kroz inicijalni razgovor s roditeljima pri upisu djeteta u vrtić, prikupljeni su osnovni podaci o djetetu i obitelji – odgojni utjecaji, roditeljski stil odgoja, djetetove navike, ritam i izmjena aktivnosti tijekom dana te djetetovi interesi. Dobiveni podaci koristit će se u osmišljavanju i kreiranju kontekstualnih uvjeta u odgojnim skupinama, s posebnim naglaskom na period prilagodbe.

Praćen je neposredan odgojno-obrazovni rad u svim skupinama s ciljem prepoznavanja i procjenjivanja djetetovih aktualnih potreba te pravodobnosti i kvalitete njihova zadovoljavanja.

Praćena je primjerenost organizacije djetetova života u skupini i cjelokupnog odgojnog procesa kako bi se djeci u što većoj mjeri omogućilo individualno zadovoljavanje potreba, te se podržavala djetetova inicijativa u usklađivanju dnevnog ritma aktivnosti u vrtiću (posebno u odnosu na djecu s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama u integraciji)

Osiguravani su odgovarajući poticaji u svim odgojnim skupinama, odnosno okolnosti u kojima je dijete bilo inicijator i kreator prostora u kojem boravi i sadržaja kojim se bavi u svim dobnim skupinama.

Organizirani su novi izvori spoznaja van vrtića s ciljem obogaćivanja cjelovitog programa (posjete, jednodnevni izleti u prirodu, posjet kazalištu, rekreativni programi...).

Vođena je pedagoška dokumentacija o primjerenosti programa skupini djece: procjenjivani su pojedini dijelovi odgojno-obrazovnog procesa i vođene bilješke o promatranju dječje igre te aktivnosti tijekom pedagoške godine

10.2. Interakcija s odgojiteljicama

Rad s odgojiteljicama obuhvaćao je radne dogovore o svim aspektima odgojno-obrazovnog procesa: planiranje i pripremanje za neposredni rad s djecom - kreiranje kontekstualnih uvjeta i organizacija života djece u vrtiću s naglaskom na bogatstvo poticaja, aktivnosti i sadržaji rada, sudjelovanje u kreiranju organizacijsko-materijalnog i djelatnog konteksta, sudjelovanje u osiguravanju optimalnih organizacijsko-materijalnih uvjeta, sudjelovanje u obogaćivanju odgojno obrazovnog rada (kazališne predstave i izleti).

Organizirane su grupne konzultacije i radni dogovori s odgojiteljicama u proradi aktualne problematike rada i odgojne prakse te s odgojiteljicama vrtića u kojima se mijenja dosadašnja organizacija i uvjeti rada kako bi djeci osigurali što kvalitetniji boravak u vrtiću i zadovoljili potrebe i interese djece i roditelja.

Održane su iskustvene, stručne radionice, stručni aktivni s odgojiteljicama, te uključivanje odgojiteljica u timsku evaluaciju pojedinih segmenata rada.

U okviru Povjerenstva za stažiranje pratio se neposredno odgojno-obrazovni rad, održavali su se timski diskursi pedagoga, pripravnika, mentora i ravnatelja (osvješćivanje

10.5. Suradnja s društvenim čimbenicima

Povezivanje sa stručnim i društvenim čimbenicima iz neposrednog okruženja vrtića odvijalo se s ciljem obogaćivanja i promoviranja programa. U ovoj godini ostvarena je suradnja s/sa:

- Gradskom knjižnicom „Juraj Šižgorić“
- Hrvatskim narodnim kazalištem u Šibeniku
- Osnovnim školama grada Šibenika
- pedagozima i stručnim suradnicima drugih vrtića
- - Fleksbit – e upisi

10.6. Priprema planiranje, programiranje, praćenje, procjenjivanje, vrednovanje, dokumentiranje i prezentiranje odgojno obrazovnog rada

- osmišljavanje i izrada različitih instrumenata praćenja i procjenjivanja odgojno obrazovnog rada, obrada i interpretacija dobivenih podataka
- izrada Godišnjeg izvješća o radu ustanove
- izrada Plana i programa pripravničkog stažiranja odgojiteljica, izrada ostale stručne dokumentacije vezane za odgojiteljice pripravnice
- vođenje pedagoške dokumentacije vezano uz praćenje djece s teškoćama u razvoju
- vođenje pedagoške dokumentacije, prikupljanje i objedinjavanje dokumenata vezanih uz pojedine programe, projekte i modele rada
- foto i video snimanja za potrebe analiziranja, dokumentiranja i prezentiranja rada
- sudjelovanje u planiranju i realizaciji Odgojiteljskih vijeća i Stručnih kolegija
- organizacija upisa djece u dječje vrtiće; sudjelovanje u radu povjerenstava za upis i rješavanje žalbi, izrada Izvješća o provedenom upisu djece u DV Šibenska maslina. Sudjelovanje u formiranju odgojnih skupina te priprema popisa djece po skupinama za novu pedagošku godinu
- organizacija pedagoške prakse studenata/tica kroz godinu
- pripremanje raznih izvješća i statističkih podataka koji su traženi od Ministarstva, Grada Šibenika, i sl.

10.7. Osobno stručno usavršavanje

- redovito praćenje stručne literature i periodike te internet stranica
- rad na organizaciji, koordiniranju, pripremanju i vođenju stručnih aktiva, stručnih radionica, stručnih konzultacija i mini aktiva
- redovito stručno usavršavanje izvan ustanove na stručnim skupovima i seminarima:
  - 23. Dani predškolskog odgoja i obrazovanja "Mirisi djetinjstva": Dijete i baština, Omiš
  - Stručni skup „*Djeca s teškoćama u razvoju iz jezično-komunikacijskog i socijalizacijskog područja-rano prepoznavanje i djelovanje*“, Drniš
  - Regionalna smotra projekata, „*Smotra projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo (NPOOLJP)*“, Drniš

11. SURADNJA S RODITELJIMA

Kako su **roditelji i odgojitelji** osobe koje najintenzivnije skrbe o djetetu i njegovoj dobrobiti, **važno nam je uspostaviti što kvalitetniju uzajamnu komunikaciju.**

Roditelje djece prihvaćamo kao ravnopravne članove vrtića – partnere, koji rad u ustanovi obogaćuju svojim individualnim posebnostima i te svojom vlastitom kulturom. Otvorena i ravnopravna komunikacija roditelja, odgojitelja i ostalih radnika u ustanovi doprinosila je kvalitetnom zadovoljavanju djetetovih potreba i njegovom cjelovitom razvoju.

11.1. Individualni razgovori s roditeljima

Svakodnevno susretanje prilikom dovođenja ili odvođenja djece bila je prilika za razmjenu informacija o djeteta te događajima u skupini tijekom pedagoške godine. Većina odgojitelja razgovore s roditeljima ostvarivala je u svakodnevnim kontaktima na vratima sobe u jutarnjim i popodnevnim satima. Razgovori tijekom godine koji su se realizirali na vratima sobe dnevnog boravka bili su najčešće površni i nedorečeni, nisu pružali roditelju i odgojitelju stvarnu mogućnost kvalitetne razmjene informacija o djetetu jer se na taj način odgojitelj nije mogao s punom pažnjom posvetiti roditelju i sadržaju o kojem su razgovarali.

Međutim, jedan dio odgojiteljica s roditeljima planirali su individualne razgovore u svrhu razmjene informacija o djetetu, događanjima u skupini, te rješavanju aktualnih razvojnih i odgojnih problema. Najčešći razlozi i teme individualnih razgovora bili su suradnja djece međusobno, izvještavanje o napretku pojedinog djeteta, razvoj govora, promjene u ponašanju djeteta, grafomotorika, razvoj govora i dr. U većini slučajeva individualne razgovore inicirali su odgojitelji i članovi stručnog tima. S roditeljima djece s teškoćama u razvoju održavali su se timski razgovori u kojem su sudjelovale odgojiteljice, članovi stručnog tima i po potrebi ravnateljica s ciljem izrade individualiziranog plana i programa kako bi zadovoljili interese i potrebe djeteta u cijelosti.

Od pedagoške 2015/2016 godine prilikom upisa u DV Šibenska maslina vrše se inicijalni razgovori sa svim roditeljima novoupisane djece. Inicijalne razgovore obavljaju svi članovi SRS-e (psiholog, pedagog, logoped-defektolog i zdravstvena voditeljica). Zajednički se vrši procjena djeteta, te se od roditelja saznaju korisne informacije. Roditelj na inicijalni razgovor donosi popunjen Obrazac za inicijalni razgovor koji sadrži podatke o zdravstvenom i razvojnom statusu djeteta, načinima igre s djetetom, interese djeteta i dr.

Razgovori s roditeljima koje su odgojitelji unaprijed planirali, pripremali se za njih pritom koristeći po potrebi pomoć članova stručnog tima ulijevali su povjerenje roditelju i jačali partnerski odnos u poticanju rasta i razvoja djeteta. Potreba roditelja da čuje o razvoju svog djeteta, njegovom ponašanju u skupini vidljiva je u svakodnevnom zadržavanju pojedinih roditelja na vratima kada dovedu ili odvedu dijete.

Kvalitetnih individualnih razgovora u tom smislu bilo je tijekom godine malo u odnosu na veliki kvalitativni pomak u realizaciji kolektivnih druženja s roditeljima. Stoga taj oblik suradnje s roditeljima prenosimo kao profesionalni izazov rasta i razvoja u slijedeću pedagošku godinu.

11.2.3. Kreativne radionice i druženje s roditeljima

Omiljeni oblik zajedničkog druženja djece, roditelja i odgojitelja je organizacija kreativnih radionica. Tijekom pedagoške godine u svim područnim objektima provodile su se kreativne radionice i to pred Božić, Uskrs i Majčin dan te u vrijeme maškara, za potrebe izrade grupne maske. Roditelji su donijeli i materijale s kojima su zajedno s djecom izrađivali razne ukrase. U sklopu dramsko – scenske skupine u DV Jutro organizirana je i kreativna radionica za roditelje na kojoj su se izrađivale lutke za dramsko – scensku igru „Crvenkapica“, dok je u sklopu skupine ranog učenja engleskog jezika održana kreativna radionica na temu „Halloween“.

Osim kreativnih radionica, organizirana su druženja s roditeljima u sklopu „Večeri matematike“ u svim vrtićima. Roditelji i djeca međusobno su igrali matematičke igre koje su pripremile odgojiteljice. Odaziv roditelja je bio jako velik i prema povratnim informacijama od roditelja, bilo im je jako zanimljivo, korisno i jako su se ugodno osjećali. Smatramo kako je jako važno što su djeca mogla iskustveno kroz igru usvajati matematičke pojmove, a da toga nisu bili ni svjesni. Planiramo i iduće godine obilježiti Večer matematike. Osim zajedničkih druženja, organizirane su i manifestacije prilikom kojih su roditelji mogli vidjeti rad djece u skupini, npr. prezentacijski treninzi „Malih sportaša“ ili nastupi djece iz dramsko – scenske skupine (Šibensko narodno kazalište, MDF i dr.). Prvi put ove pedagoške godine organizirani su i Dani otvorenih vrata u DV Šibenska maslina (od 16.-20. 05). To je bila izvrsna prilika roditeljima upoznati odgojitelje, prostor vrtića i specifičnosti posebnih programa. Druženja s roditeljima organizirani su i u drugim područnim objektima ovisno o planiranim temama i aktivnostima tijekom pedagoške godine, ali i na kraju pedagoške godine organizirana su zajednička druženja i izleti na kojima su sudjelovali i roditelji.

11.3. Sudjelovanje roditelja u odgojno - obrazovnom procesu

Roditelji su tijekom pedagoške godine i boravili u skupini i u vrijeme odgojno-obrazovnog procesa. Njihovo sudjelovanje u odgojno obrazovnom procesu dalo je njima priliku da svoje dijete upoznaju u socijalnom kontekstu koji je bitno različit od obiteljskog.

Roditelji su se uključivali u izradu poticaja za igru, istraživanje i učenje djece u unutarnjim prostorima vrtića, ali isto tako aktivnosti roditelja nisu izostale kada je bilo potrebno izraditi nove poticaje za igru na vanjskim prostorima vrtića.

Prednosti ovakve vrste uključenosti roditelja su višestruke. Osim što mogu uistinu pomoći u oblikovanju cjelokupnog vrtićkog okruženja i izradi poticaja za igru, neprocjenjivo je što su dio tih poticaja izradili uz prisutnost i aktivnu uključenost svoje djece. Stoga aktivnosti roditelja i djelatnika vrtića smatramo neprocjenjivo vrijednim.

Smatramo vrijednim i vrtićka druženja djece i roditelja kada je riječ o profesiji nekog roditelja. Vrtićka druženja djece i roditelja kad je riječ o profesiji nekog roditelja, dodatne su nam prilike za jačanje povezanosti obitelji i vrtića.

12. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA

U ovoj godini nastavili smo suradnju s brojnim vanjskim pojedincima i ustanovama radi ostvarivanja što kvalitetnijeg odgojno-obrazovnog rada s djecom. Nastojali smo biti aktivni partneri u svim zbivanjima u našem okruženju, ali i nositelji i pokretači aktivnosti. Planirani su i ostvareni raznovrsni kontakti i brojni susreti u Ustanovi i izvan nje.

Najbolji pokazatelj toga su mnogobrojne donacije u najrazličitijim oblicima, kao i sudjelovanje i odazivanje na akcije i aktivnosti koje organizira Ustanova.

Putem web stranice informirali smo javnost o svemu što se događa u vrtiću, objavljivali pojedine akte prema zakonskoj obvezi te i na taj način udovoljili načelima otvorenosti i javnosti rada.

Tijekom godine imali smo podršku javnih medija koji su pratili naš rad te izvještavali javnost o akcijama i aktivnostima provedenim u našim Ustanovama.

Suradivali smo sa:

- **Grad Šibenik**
  - ostvarivanje djelatnosti
  - vođenje financijskih i računovodstvenih poslova ustanove - sustav riznice
  - davanje suglasnosti na akte vrtića, na upise
  - donošenje financijskih planova i izvješća o poslovanju vrtića
  - donošenje odluka
  - pokroviteljstva i sponzorstva
  - dostava godišnjih planova rada vrtića i izvješća o radu
  - objavljivanje novosti iz rada vrtića na internetskoj stranici Grada Šibenika
  - sudjelovanje djece u manifestaciji „Trka za moj grad“ u Park šumi Šubićevac
  - aktivnosti povodom obilježavanja sv. Mihovila – sudjelovanje djece iz vjerskih skupina u procesiji Gradom te susret s biskupom
  - sudjelovanje djece iz DV „Šibenska maslina“ u karnevalskoj gradskoj povorci
  - sudjelovanje na dječjoj olimpijadi na nogometnom igralištu „Ljubica“ u Crnici
  - suradnja prilikom provedbe *e-upisa*
- **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta**
  - odluke o sufinanciranja programa javnih potreba
  - dostava podataka o djeci s teškoćama u razvoju
  - dostava podataka o programu predškole
- **Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku**
  - Prijava za natječaj „Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“
- **Agencija za odgoj i obrazovanje**
  - sudjelovanje na stručnim skupovima,
  - prijava pripravnika za stažiranje
  - stručno-pedagoški uvid
  - dostava izvješća o stažiranju
  - prijava za polaganje stručnog ispita
- **Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“**
  - Sudjelovanje u likovnim natječajima - Narodne poslovice, Sv. Mihovil, Upoznaj svoja prava, Budućnost knjige, Katastrofe i snaga sustava civilne zaštite
  - Predstavljanje kalendara Dječjeg vrtića Šibenska maslina uz igrokaz DV „Jutro“ – „Godišnja doba“

- **Udruga hrvatskih invalida Domovinskog rata**
  - božićno druženje s djecom
- **Nacionalni park Krka**
  - druženje, predavanje i radionica „Mali čuvari prirode“, „Nosi mi se zeleno“, „Recikliranje papira i izrade ukrasnih predmeta od papira“
  - organizacija i provedba izleta u Skradin i Roški slap
- **Vatrogasno društvo Skradin**
  - demonstracije opreme i pomagala za gašenje požara
- **Muzej Faust Vrančić**
  - posjet muzeju na otoku Prviću
- **Jadranka Goleš**
  - radionice iz engleskog jezika
- **Osnovne škole grada Šibenika**
  - posjet predškolaca osnovnoj školi (Katolička osnovna škola, OŠ Tin Ujević, OŠ Juraj Šižgorić, OŠ Vidici)
  - Katolička osnovna škola – sudjelovanje djece iz vjerskih skupina DV „Vidici“ i DV „Kućica“ na priredbi za Majčin dan i Božić
  - Katolička osnovna škola - sudjelovanje na božićnoj priredbi „Osvijetlimo put do jaslca“
  - Katolička osnovna škola – sudjelovanje na likovnom natječaju povodom Dana grada Šibenika
- **Dječji vrtići**
  - Dječji vrtić „Blažena Hozana Kotorska“ – likovni natječaj na temu Blažene Hozane Kotorske
  - Dječji vrtić „Bosiljak“ iz Primoštena – razmjena iskustava
  - DV „Žižula“ - posjet vrtiću prilikom izleta u Perković
- **Javna vatrogasna postrojba grada Šibenika**
  - prezentacija opreme i održavanje vatrogasne vježbe za djecu iz vrtića u središtu grada
- **Sokolarski centar - Dubrava**
  - posjet djece iz DV „Kućica“
- **Gostujuća kazališta**
  - Studio „Suncokret – predstava „*Koje je godišnje doba najljepše?*“
  - Kazalište „Produkcija Z“ – predstava „*Veliko putovanje maloga puža*“
  - Kazalište „Bumerang“ – predstava „*Zimska bajka*“
  - Lutkarsko kazalište Lutonjica Toporko – predstava „*Mačak, pijetlić i lija*“
- **Hrvatsko matematičko društvo**
  - Suradnja prilikom organizacije i provedbe Večeri matematike
- **Hrvatske željeznice, ATP Šibenik, Jadrolinija**
  - ATP Šibenik - suradnja prilikom organizacije izleta
  - HŽ – suradnja s „DV Veseljko“ prilikom organizacije izleta u Perković
  - Jadrolinija d.o.o. – Suradnja prilikom organizacije izleta na Prviću
- **Državni arhiv u Šibeniku**
  - posjet i upoznavanje s arhivom
- **INAVIS**
  - predavanje „Osposobljavanje za rad na siguran način“ (Zaštita na radu)
- **IKEA**
  - Narudžba namještaja i didaktike prilikom opremanja vrtića

13. ZAKLJUČAK

Dječji vrtić Šibenska maslina u protekloj pedagoškoj godini 2017/18. osigurao je odgovarajuće prostorne i materijalne uvjete za provedbu svih programa s djecom predškolske dobi koji su usklađeni sa suvremenim dostignućima u predškolskom odgoju i obrazovanju djece.

U cilju poticanja djece na istraživanje i učenje te stvaranju uvjeta za cjeloviti razvoj, stalno se posvećujemo uređenju centara/kutića aktivnosti i njihovom obogaćivanju materijalima koje većinom izrađuju odgojitelji zajedno sa djecom, a uključuju se i roditelji.

Veliku pažnju posvetili smo i stručnom usavršavanju djelatnika u cilju poboljšanja odgojno-obrazovnog rada i podizanja nivoa njihove stručnosti i kompetencije.

U novoj pedagoškoj godini promjene pedagoške prakse provodit će se unošenjem unapređenja i inovacija kao i timskim radom na ostvarenju planiranih bitnih zadataka.

10.	Primjeri dobre prakse	Edukacije Korak po korak	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	radionice	Dramsko-scensko izražavanje; digitalna i matematička kompetencija	Rad sa darovitim djecom
11.	Primjeri dobre prakse	Nije sudjelovala na stručnim skupovima	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Radionice; primjeri dobre prakse; rasprave	Likovna kultura; dramsko-scenska izražavanje; strani jezici	Upravljanje problemskim situacijama; rad sa djecom s teškoćama u razvoju; rad sa darovitim djecom
12.	Mini aktivni unutar objekata; zajednica učenja jaslice Vidici	Edukacije Korak po korak	Priručnici s naglaskom na teorijske postavke; literatura Korak po korak	Modulirani tip radionice za cijeli tim odgojitelja istog objekta	Sport	Komunikacijske vještine
13.	Mini aktivni unutar objekata; zajednica učenja	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje; edukacije Korak po korak	Priručnici s naglaskom na teorijske postavke; stručni časopisi (Moj vrtić,...); literatura Korak po korak	Radionice; rasprave, modulirani tipovi radionica za cijeli tim odgojitelja i istog objekta	Sport; likovna kultura; glazbena kultura; plesna kultura; dramsko-scensko izražavanje; strani jezici	Komunikacijske vještine upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost; rad s darovitim djecom
14.	Mini aktivni unutar objekata; zajednica učenja (jaslice Vidici)	Edukacije Korak po korak	Priručnici s naglaskom na teorijske postavke; literatura Korak po korak	Modulirani tipovi radionica za cijeli tim odgojitelja iz istog objekta	Sport; likovna kultura; glazbena kultura; plesna kultura; strani jezici	Komunikacijske vještine; upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost
15.			Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Primjeri dobre prakse	Sport; likovna kultura	Komunikacijske vještine; upravljanje problemskim situacijama
16.	Zajednica učenja (jaslice Vidici)	Edukacije Korak po korak	Literatura Korak po korak	Modulirani tip radionice za cijeli tim odgajatelja iz istog objekta	Sport; likovna kultura; glazbena kultura; plesna kultura; dramsko-scensko izražavanje	Komunikacijske vještine; upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost
17.	Zajednica učenja jaslice Vidici	Studij na učiteljskom fakultetu u Rijeci, doškoloavanje za stjecanje naziva magistra ranog i pred. odgoja	Stručna literatura u sklopu doškoloavanja	Modulirani tip radionice	Istraživački rad	Privesti kraju doktorat iz pedagogije i usmjeriti se na istraživački rad
18.	Mini aktivni unutar objekata; Zajednica učenja jaslice Vidici	Edukacije Korak po korak	Priručnici s naglaskom na teorijske postavke; literatura Korak po korak	Modulirani tip radionice za cijeli tim odgojitelja istog objekta	Likovna kultura; glazbena kultura; plesna kultura	Komunikacijske vještine; upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost
19.	Mini aktivni unutar objekata; zajednica učenja jaslice Vidici	Edukacije Korak po korak	Priručnici s naglaskom na teorijske postavke; literatura Korak po korak	Modulirani tip radionice za cijeli tim odgajatelja iz istog objekta	Sport; likovna kultura; glazbena kultura; plesna kultura; strani jezici	Komunikacijske vještine; upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost
20.	Primjeri dobre prakse	Struč-znanst. skupovi (npr. Mirisi djetinjstva)	Priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Primjeri dobre prakse	Dramsko – scensko izražavanje	Emocionalna pismenost

	Primjeri dobre prakse	Struč.-znanst. skupovi (npr. Mirisi djetinjstva); edukacije Korak po korak	Priručnici s primjerima dobre prakse	Primjeri dobre prakse	Likovna kultura	Emocionalna pismenost
33.	Primjeri dobre prakse					
34.	Mini aktivni unutar objekata; primjeri dobre prakse; predavanja vanjskih predavača		Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Primjeri dobre prakse	Web dizajn	Upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost
35.	Stručni aktivni; mini aktivni unutar objekata; odgojiteljska vijeća; primjeri dobre prakse; predavanja vanjskih predavača	Struč.-znanst. skupovi (npr. Mirisi djetinjstva)	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Radionice; primjeri dobre prakse	Likovna kultura; glazbena kultura; plesna kultura	Emocionalna pismenost; rad sa djecom s teškoćama u razvoju
36.	Stručni aktivni; mini aktivni unutar objekata; odgojiteljska vijeća; primjeri dobre prakse	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje; struč.-znanst. skupovi (npr. Mirisi djetinjstva); smotra projekata iz područja NPOOLJP	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Radionice; primjeri dobre prakse; tečajevi	Glazbena kultura; plesna kultura; strani jezici	Komunikacijske vještine; upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost; rad sa djecom sa teškoćama u razvoju
37.	Stručni aktivni; mini aktivni unutar objekata; primjeri dobre prakse	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje; edukacije Korak po korak	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja; stručni časopisi (Moj vrtić...)	Radionice; primjeri dobre prakse; rasprave	Likovna kultura; dramsko-scensko izražavanje	Upravljanje problemskim situacijama; rad sa djecom s teškoćama u razvoju; rad s darovitim djecom
38.	Mini aktivni unutar objekata; primjeri dobre prakse	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje; edukacije Korak po korak	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja; stručni časopisi (Moj vrtić...)	Radionice; primjeri dobre prakse; rasprave; tečajevi	Glazbena kultura; dramsko-scensko izražavanje	Rad sa djecom s teškoćama u razvoju; rad sa darovitim djecom
39.	Stručni aktivni; mini aktivni unutar objekata; odgojiteljska vijeća; primjeri dobre prakse; predavanja vanjskih predavača	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje	Priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Predavanja frontalnog tipa; primjeri dobre prakse	Sport	Upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost
40.	Stručni aktivni; mini aktivni unutar objekata; odgojiteljska vijeća; primjeri dobre prakse; predavanja vanjskih predavača	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje	Priručnici s naglaskom na teorijske postavke; priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja; stručni časopisi (Moj vrtić...)	Predavanja frontalnog tipa; primjeri dobre prakse	Sport; likovna kultura; glazbena kultura; plesna kultura; dramsko-scensko izražavanje	Upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost; informatička pismenost

49.	Mini aktivni unutar objekata; primjeri dobre prakse; predavanje vanjskih predavača	Struč.-znanst. skupovi (npr. Mirisi djetinjstva); smotra projekata iz područja NPOOLJP	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Radionice; primjeri dobre prakse; tečajevi	Glazbena kultura; dramsko-scensko izražavanje	Komunikacijske vještine; upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost
50.	Primjeri dobre prakse	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje; struč.-znanst. skupovi (npr. Mirisi djetinjstva)	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Radionice; primjeri dobre prakse; tečajevi	Likovna kultura, glazbena kultura; plesna kultura	Upravljanje problemskim situacijama; rad sa djecom s teškoćama u razvoju
51.	Stručni aktivni; primjeri dobre prakse	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja, stručni časopisi (Moj vrtić,...)	Predavanja frontalnog tipa; primjeri dobre prakse	Likovna kultura; plesna kultura	Upravljanje problemskim situacijama; rad sa djecom s teškoćama u razvoju
52.	Stručni aktivni; mini aktivni unutar objekata; primjeri dobre prakse; predavanja vanjskih predavača	Usavršavanje unutar ustanova vođeno stručnim predavačima	Priručnici s naglaskom na teorijske postavke; priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja; časopis „Radost“	Primjeri dobre prakse; rasprave; tečajevi	Likovna kultura; plesna kultura; dramsko-scensko izražavanje	Upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost
53.	Odgovitejska vijeća; primjeri dobre prakse	Struč.-znanst. skupovi (npr.. Mirisi djetinjstva)	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja; časopis s recitac. pričama kao „Radost“, „Zvrk“ i sl.	Primjeri dobre prakse	Likovna kultura	Rad sa darovitim djecom
54.	Stručni aktivni; primjeri dobre prakse; predavanja vanjskih predavača	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje; struč.-znanst. skupovi (npr. Mirisi djetinjstva); edukacije Korak po korak; smotra projekata iz područja NPOOLJP	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja; stručni časopisi (Moj vrtić,...)	Radionice; primjeri dobre prakse; rasprave; tečajevi	Likovna kultura; glazbena kultura; plesna kultura; strani jezici; rad sa djecom s teškoćama; rad sa darovitim djecom	Komunikacijske vještine; upravljanje problemskim situacijama; emocionalna pismenost; rad sa djecom s teškoćama u razvoju; rad sa darovitim djecom
55.	Odgovitejska vijeća; predavanja vanjskih predavača	Unutar ustanove-stručni predavači	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Predavanja frontalnog tipa; primjeri dobre prakse	Tradicija i baština našeg kraja	Emocionalna pismenost
56.	Primjeri dobre prakse	Stručni skupovi pri Agenciji za odgoj i obrazovanje	Priručnici s primjerima dobre prakse; priručnici s uputama za izradu didaktičkih sadržaja	Radionice; primjeri dobre prakse	Glazbena kultura; plesna kultura	Upravljanje problemskim situacijama
57.	Primjeri dobre prakse	Nije bila na usavršavanju	Priručnici s primjerima dobre prakse	Radionice; primjeri dobre prakse	Likovna kultura	Upravljanje problemskim situacijama

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG
VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA za 2017/2018. PEDAGOŠKU GODINU je razmatrano i
zaključkom usvojeno na sjednici Odgojiteljskog vijeća, dana 12.09.2018. godine.

Ravnateljica:

Maja Gulin

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG
VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA za 2017/2018. PEDAGOŠKU GODINU je usvojeno na 12.
sjednici Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Šibenska maslina, održanoj dana 13.09.2018. godine.

KLASA: 601-01/18-01/64
URBROJ: 2182/01-4-3-1-18-06
Šibenik, 13.09.2018.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Edita Aleksić

Na temelju članka 32. Statuta Grada Šibenika ("Službeni glasnik Grada Šibenika", broj: 8/18 – pročišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Šibenika, na sjednici od 2018. godine, donosi

Z A K L J U Č A K
o prihvaćanju Godišnjeg izvješća o ostvarivanju plana
i programa rada Dječjeg vrtića Šibenska maslina za
2017./2018. pedagošku godinu

Prihvaća se Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada Dječjeg vrtića Šibenska maslina za 2017./2018. pedagošku godinu.

KLASA: 601-01/18-01/10
URBROJ: 2182/01-05/1-18-3
Šibenik, 2018.

GRADSKO VIJEĆE GRADA ŠIBENIKA

PREDSJEDNIK
dr.sc. Dragan Zlatović